

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

**Middelbaar Beroeps
Onderwijs**

Van
5.1.2.e

Datum
14 oktober 2022

Referentie
34313238

Bijlagen
1: Tweede Kamerbrief Inzet
Werkagenda mbo

2: Tweede Kamerbrief Inzet
Werkagenda mbo – track
changes t.o.v. MR versie

3: Nota's ter besluitvorming
voor openbaarmaking

**Interdepartementaal
afgestemd**
AZ, BZK, Def, EZK, Fin, IenW,
SZW, VWS

nota

Ondertekening en verzending Tweede Kamerbrief Inzet
Werkagenda mbo

Aanleiding

In bijlage 1 vindt u de definitieve versie van de Tweede Kamerbrief 'Inzet Werkagenda mbo'. U heeft eerder getekend voor de agendering van dit stuk in de Ministerraad (MR) van 14 oktober. Het stuk is in de MR aangenomen. In de brief zijn nog een klein aantal laatste wijzigingen aangebracht. U vindt een overzicht van de wijzigingen onder het kopje toelichting.

Met deze nota wordt uw akkoord gevraagd op de verzending van de brief naar de Tweede Kamer. De verzending dient plaats te vinden in de ochtend van 20 oktober, *voordat* u tussen 11 en 13 uur uw inzet presenteert op het ROC van Nijmegen.

Geadviseerd besluit

Akkoord te gaan met:

- Ondertekening en verzending van de brief Inzet Werkagenda mbo naar de Tweede Kamer, voor 20 oktober 11 uur. De onderliggende beslisnota's worden daarbij openbaar gemaakt.

Kernpunten van de brief

- Het kabinet investeert structureel extra zo'n 367 miljoen per jaar in het mbo, grotendeels op de drie prioriteiten van de Werkagenda. Daarnaast wordt het budget van de kwaliteitsafspraken (circa € 528 miljoen) door de scholen ingezet voor de doelstellingen uit deze Werkagenda. Voor de uitvoering van de Werkagenda, die loopt tot en met 2027, is daarmee jaarlijks zo circa 0,9 miljard beschikbaar (€ 367 miljoen aan nieuwe investeringen + € 528 miljoen voor de kwaliteitsafspraken). Dat telt op tot een investering van ruim € 4 miljard euro voor vijf jaar.
- Met deze brief presenteert u uw inzet voor de Werkagenda mbo, die u met partijen in en rond de sector wilt afsluiten.
- In de zomer stuurde u al de kaders voor de Werkagenda mbo naar de Tweede Kamer.
- De drie eerder geformuleerde prioriteiten, t.w. Kansengelijkheid, Aansluiting Onderwijs en Arbeidsmarkt en Kwaliteit, Onderzoek en Innovatie worden in de voorliggende Kamerbrief nader uitgewerkt in concrete doelstellingen.
- Op 9 november vindt er een commissiedebat over het mbo plaats. Tijdens dit debat gaat u over uw inzet voor het mbo in gesprek met de Kamer.

- Op deze manier ruimte creëert u ruimte om accenten van de Kamer mee te wegen voordat u definitieve bestuurlijke afspraken maakt met de brede mbo-sector.

Toelichting

Proces

- De brief is op 3 oktober besproken in de CWIZO. Vervolgens is de brief behandeld in de RFEI op 11 oktober, waarnaar de brief is doorgeleid naar de MR van 14 oktober.
- Vervolgens wordt de brief na uw akkoord in de ochtend van 20 oktober verzonden naar de Tweede Kamer. Zo heeft de brief nieuwswaarde tijdens uw programma op 20 oktober bij het ROC van Nijmegen. U ontvangt de voorbereiding voor het evenement separaat.

Wijzigingen t.o.v. versie zoals geagendeerd in MR (zie bijlage 2 voor track changes)

- De juiste bewindspersonen zijn nu benoemd bij de Kamerbrief beleidslijnen LLO. Eerder was dit niet compleet. Dit is afgestemd tussen SZW en OCW (5.1.2.e).
- Vanwege de actualiteit is er een klein aantal zinnen toegevoegd over de gang van zaken rond de inventarisatie stagematching. Deze zinnen zijn afgestemd met 5.1.2.e).
- De brief over de visie op het beroepsonderwijs is verschoven van dit najaar naar uiterlijk voor de zomer van 2023. MPVO heeft aangegeven de huidige versie nog niet rijp te vinden. Hij heeft behoefte aan een nadere analyse voor het funderend onderwijs.
- Vanwege veranderingen in de lay-out was de paragraaf over de Werkagenda Samen voor het beste onderwijs op een verkeerde plek opgenomen. Dat is gecorrigeerd.
- Taalkundige foutjes zijn zo veel mogelijk gecorrigeerd.

Openbaarmaking nota's ter besluitvorming - samenvatting besluitvormingsproces

- Op 15 juli jl. heeft u de Tweede Kamer geïnformeerd over de kaders voor de Werkagenda mbo. De onderliggende beslisnota's bij de brief over de kaders zijn toen openbaar gemaakt.
- Hoe is de voorliggende brief over uw inzet voor de Werkagenda tot stand gekomen?
- In de periode april tot en met juni jl. is in (vanuit OCW) ambtelijke werkgroepen de eerste concept invulling van de Werkagenda gezamenlijk tot stand gekomen met studenten (JOB), docenten (BVMBO), mbo-instellingen (een klein aantal bestuurders), werkgevers (VNO-NCW/MKB Nederland), onderwijskoepels (MBO Raad en NTRO), SBB en de Inspectie van het Onderwijs. Op specifieke momenten zijn de vakbonden betrokken (zoals de FNV bij de prioriteit aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt, en een raadpleging van alle relevante vakbonden bij de prioriteit kwaliteit,

onderzoek en innovatie). In de werkgroepen zijn acties uitgewerkt om handen en voeten te geven aan de opgaven uit het coalitieakkoord.

- Om de resultaten van de verschillende werkgroepen te overzien en om de gezamenlijke Werkagenda daarna verder vorm te geven is er een strategische begeleidingscommissie in het leven geroepen. In deze strategische begeleidingscommissie zijn JOB, BVMO, MBO Raad, VNG, NRTO, VNO-NCW/MKB Nederland, SBB, de Inspectie en (ambtelijk) OCW vertegenwoordigd.
- Na het zomerreces heeft u op 30 augustus in de beleidsstaf besloten tot een looptijd van de Werkagenda tot en met 2027, waarbij een midterm review in 2025 wordt ingebouwd. Ook bent u akkoord gegaan met het geven van een opdracht aan de onderwijsinstellingen om een regionale vertaling te maken van de landelijke afspraken uit de Werkagenda en deze afspraken op te nemen in hun kwaliteitsagenda.
- Naast de overleggen van de strategische begeleidingscommissie zijn er in verschillende fases zowel ambtelijke als bestuurlijke bilaterale gesprekken gevoerd met de partijen in en rond de mbo sector. U heeft meermaals benadrukt dat u het belangrijk vindt dat er gezamenlijk aan de Werkagenda gewerkt wordt. Commitment van partijen als VNO-NCW en VNG is nodig om de doelstellingen te kunnen bereiken.
- Bestuurlijk heeft u in uw periodieke overleggen met de MBO Raad over de Werkagenda gesproken. Daarin heeft u op 15 september bijvoorbeeld uitgesproken dat u een eventuele publieke taak en bekostiging van LLO aanbod wilt meenemen in de toekomstverkenning naar het onderwijsstelsel (en niet wilt kortsluiten voor de Werkagenda, omdat fundamentele vragen niet zo snel beantwoord kunnen worden). Daarnaast heeft u op 15 september een bestuurlijk overleg met VNO-NCW/MKB Nederland plaats gevonden.
- Er is voor deze brief voor de doelstellingen onder de drie prioriteiten grotendeels geput uit de huidige stand van zaken van de gezamenlijke Werkagenda. Maar: de voorliggende brief draait nadrukkelijk om uw eigen (onderhandelings)inzet voor de Werkagenda mbo. Dat is bijvoorbeeld zichtbaar in de acties, maatregelen en toon onder de doelstellingen.
- Ook heeft u besloten in deze brief uw inzet voor het stagepact op te nemen. Het stagepact sluit u later dit najaar af met de bij stages betrokken partijen. Het stagepact kent een verbinding met de Werkagenda, maar komt tot stand in een eigen proces en het eindresultaat wordt een zelfstandig product. Bij het delen van het stagepact met de Kamer worden de onderliggende beslisnota's over het pact openbaar gemaakt.
- De onderhandelingen voor de Werkagenda zelf lopen nog en worden na het debat in de Tweede Kamer op 9 november afgerond.
- In de week van 12 september heeft u besloten dat u de Tweede Kamer kort na Prinsjesdag geen getekende en afgeronde Werkagenda wilt toesturen. U wilt de Kamer namelijk de gelegenheid geven tot debat over

uw inzet voor de Werkagenda, voordat u en de andere partijen de Werkagenda ondertekenen. In de beleidsstaf van 21 september heeft u aangegeven het niet passend te vinden om de volledige concept-werkagenda zelf al te sturen voorafgaand aan het Tweede Kamerdebat. De Kamerbrief met uw inzet moet voldoende concrete informatie bevatten om een inhoudelijk debat met de Tweede Kamer te kunnen voeren. Op deze manier is ook het proces ingestoken bij het bestuursakkoord in het hoger onderwijs.

- De nota's ter besluitvorming die in opmaat naar de definitieve brief aan u en aan MPVO zijn voorgelegd worden na verzending openbaar gemaakt. In deze nota's zijn in het kader van maximale transparantie alleen de persoonsgegevens gelakt. Zie bijlage 3. U kiest daarmee voor ruime openbaarmaking. Het alternatief zou zijn om vanwege de lopende onderhandelingen voor de Werkagenda de inhoudelijke discussie nu niet openbaar te maken. Er is nu gekozen voor maximale transparantie, in lijn met de gang van zaken bij de beleidsbrief hoger onderwijs. Toen zijn de inhoudelijke nota's bij de beleidsbrief zonder veel te lakken openbaar gemaakt, niet pas bij de aanbieding van het bestuursakkoord.
- Over de besluitvorming over de investering in de doorstroom van de beroepskolom wordt hieronder een samenvatting gegeven. De nota's hierover bevatten namelijk ook informatie over andere financiële besluitvorming, waarover nog geen definitieve besluiten zijn genomen.
  - Begin juli heeft u met MPVO afgesproken om gezamenlijk tot een reeks van € 50 mln. te komen voor het thema doorstroom beroepskolom. In de ontwerp-begroting verzonden op Prinsjesdag is reeds € 33 miljoen voor dit thema verwerkt. Voor de aanvullende € 17 miljoen zet u middelen in van de Aanvullende Post (AP) van FIN uit de enveloppe kwaliteit en herprioriteert u beiden een zelfde, gelijke reeks op de OCW-begroting. Dit maakt onderdeel uit van de brief over de inzet Werkagenda mbo.
  - Ter voorbereiding op de behandeling in de RFEI en de MR hebben u en MPVO beiden besloten over de benodigde herprioritering binnen hun portefeuille voor deze afspraak. In onderstaande tabel is de door u gekozen dekking samengevat.
  - Om de herprioritering t.b.v. doorstroom beroepskolom te dekken heeft MPVO de optie voorgelegd gekregen om de regeling zomerscholen en de regeling doorstroomprogramma's vmbo-havo/mbo deels in te zetten. MPVO heeft om andere dekking verzocht. MPVO heeft vervolgens besloten om de regeling voortijdig schoolverlaten vo te extensiveren t.b.v. de doorstroom beroepskolom.
  - MPVO heeft op 8 oktober bij het coalitieakkoord-bestedingsplan voor de investering in de doorstroom beroepskolom aangegeven te hechten aan een weegmoment volgend jaar om te kijken op welke wijze en via wie we uiteindelijk het verst komen met de

Datum
14 oktober 2022

- regeling en waar we op bij willen sturen en gevraagd dit weegmoment expliciet in het bestedingsplan op te nemen.
- Het doel van de reeks van € 50 miljoen is om subsidie te verstrekken aan samenwerkingsverbanden van vmbo-, mbo- en hbo-instellingen om samen een doorlopende leerroute vorm te geven. Het gaat om routes waarbij het curriculum onderling wordt afgestemd en er ook een doorlopende begeleiding lijn wordt vormgegeven. Afhankelijk van de regionale arbeidsmarktbehoefte (met focus op tekortsectoren) wordt gekeken voor welke opleidingen zo'n route gewenst is.
  - FIN is inhoudelijk akkoord met het bestedingsplan van de CA-maatregel doorstroom beroepskolom.

Mutaties ten behoeve van doorstroom beroepskolom (in miljoenen euro's)	Art	2023	2024	2025	2026	2027	struc
Aanvullende investering Doorstroom beroepskolom		0	19	17	17	17	17
Dekking Aanvullende post: enveloppe kwaliteit	AP					-13	-13
<i>Dekking portefeuille MPVO</i>							
Regeling voortijdig schoolverlaten vo	3	0	-9,5	-8,5	-8,5	-2	-2
<i>Dekking portefeuille MOCW</i>							
Terugdraaien halvering collegegeld	6,7	0	-9,5	-8,5	-8,5		
Opdrachtenbudget OWB	16					-0,6	-0,6
DG-HBWE apk	95					-1,4	-1,4

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW

Middelbaar Beroeps
Onderwijs

Van
5.1.2.e

Datum
11 oktober 2022

Referentie
34247793

Bijlagen
2, in dit document

nota

Informeren mbo-instellingen Randstad over beëindiging
Regeling salarismix vanaf 2024

Aanleiding

U heeft besloten om vanaf 2024 het budget van de Regeling Salarismix (€53 miljoen) toe te voegen aan de Regeling Kwaliteitsafspraken. Binnen de Regeling Kwaliteitsafspraken zal een bedrag van €143 miljoen specifiek gereserveerd worden voor het bieden van voldoende carrièreperspectief voor onderwijspersoneel op alle mbo-instellingen (ook buiten de Randstad).

De mbo-instellingen die momenteel aanvullende bekostiging ontvangen vanuit de Regeling Salarismix (mbo-instellingen in de Randstad) dienen tijdig geïnformeerd te worden over de op handen zijnde wijzigingen.

Met deze nota wordt aan u een besluit gevraagd over wanneer we deze mbo-instellingen informeren.

Geadviseerd besluit

Akkoord geven op het versturen van de brief in bijlage 1 aan de Randstad-instellingen door de directeur mbo van OCW, gelijktijdig met de verzending van de Kamerbrief Inzet Werkagenda mbo.

Kernpunten

- Sinds 2020 is de huidige Regeling Salarismix onderwerp van gesprek tussen sociale partners en OCW. Recent heeft u besloten de regeling in de huidige vorm te willen stopzetten en het budget aan de Kwaliteitsafspraken toe te voegen. Binnen de Kwaliteitsafspraken gaan we €143 miljoen afbakenen voor een goed carrièreperspectief, aan de hand van de thema's *instroom*, *behoud*, *doorstroom* en *werkdruk*.
- De verdere uitwerking hiervan loopt mee met de ontwikkeling van de nieuwe Regeling Kwaliteitsafspraken, hierover zult u nog nader geïnformeerd worden.
- Het is echter al wel duidelijk dat per 1 januari 2024 de huidige werkwijze van de Regeling Salarismix zal moeten stoppen om de nieuwe constructie in te kunnen richten.
- OCW en de MBO Raad hebben afgesproken de mbo-instellingen in de Randstad hierover te informeren. De afspraken over de uitvoering van de Regeling Salarismix zijn immers ook door OCW met individuele instellingen gemaakt. De MBO Raad was hierin geen partij.
- De brief in bijlage 1 geeft invulling aan deze afspraak. Het is belangrijk om de scholen zo snel mogelijk te informeren over het stoppen van de huidige

regeling, zodat zij in hun eigen beleid rekening kunnen houden met de veranderende situatie.

- De verwachting is dat de individuele instellingen die nu onder de Regeling Salarismix vallen, negatief zullen reageren op onze boodschap, omdat hun financiële situatie hierdoor verandert en ze hun voorkeurspositie ten opzichte van de rest van Nederland verliezen.
- We gaan in de brief aan de instellingen nog niet in op het vervolg van dit traject (dus de keuze om via de Kwaliteitsafspraken in te zetten op het carrièreperspectief), maar alleen op het stopzetten van de huidige Regeling Salarismix. Over het vervolg zullen we pas communiceren aan de Randstadscholen na het verzenden van de kamerbrief over de werkagenda mbo en het bijbehorende Kamerdebat op 9 november.

Gevraagd besluit: gaat u akkoord met het verzenden van de brief uit bijlage 1 naar de mbo-instellingen die nu onder de Regeling Salarismix vallen?

Timing

Wat betreft de timing van het versturen van de brief aan de mbo-instellingen, zijn er verschillende opties:

1. Brief nu uitsturen

Voordelen:

- Snel meer helderheid voor de mbo-instellingen;
- In lijn met wens MBO Raad om instellingen z.s.m. te informeren.

Nadelen:

- De Kamer is nog niet geïnformeerd op moment van verzenden;
- Mbo-instellingen krijgen slechts de informatie dat de Regeling Salarismix zal stoppen, terwijl ze nog moeten wachten op informatie over uw voornemens m.b.t. het overhevelen van deze middelen naar de Regeling Kwaliteitsafspraken.

2. Brief uitsturen direct nadat de Kamer is geïnformeerd op 20 oktober

Voordelen:

- De Kamer wordt eerst geïnformeerd;
- Mbo-instellingen krijgen middels de Kamerbrief direct meer informatie over uw voornemens m.b.t. het overhevelen van de middelen uit de Regeling Salarismix naar de Regeling Kwaliteitsafspraken.

Nadeel:

- De mbo-instellingen worden wat later geïnformeerd, dit is niet in lijn met de wens van de MBO Raad.

3. Brief pas uitsturen na het Kamerdebat over werkagenda-brief van 9 november

Voordeel:

- De uitkomsten van het debat, waaronder eventuele wijzigingen m.b.t. uw voornemen op dit thema, kunnen worden verwerkt in de brief aan de mbo-instellingen.

Nadelen:

- De mbo-instellingen worden aanzienlijk later geïnformeerd, waardoor er onrust kan ontstaan, ook dit is niet in lijn met de wens van de MBO Raad.

Ambtelijk advies is om te kiezen voor optie 2 en zo de Kamer en de mbo-instellingen zo goed als gelijktijdig te informeren.

Gevraagd besluit: gaat u akkoord met het direct versturen van de brief naar de mbo-instellingen nadat de Kamerbrief Inzet Werkagenda mbo verstuurd is? Indien u akkoord gaat, wilt u dan in de brief in bijlage 1 een verwijzing naar de kamerbrief opnemen m.b.t. de hoofdlijnen van het vervolg?

Toelichting

- In bijlage 2 is de achtergrond van de Regeling Salarismix in historisch perspectief geschetst.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

nvt

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW, MPVO

**Middelbaar Beroeps
Onderwijs**

Van

5.1.2.e

Datum

04 oktober 2022

Referentie

Bijlagen

nota

Kamerbrief Inzet Werkagenda MBO

Aanleiding

De Kamerbrief Inzet Werkagenda MBO geeft invulling aan de kaders zoals beschreven in de Kamerbrief over kaders Werkagenda MBO d.d. 15 juli 2022. De drie eerder geformuleerde prioriteiten, t.w. Kansengelijkheid, Aansluiting Onderwijs en Arbeidsmarkt en Kwaliteit en Innovatie worden in de Kamerbrief nader uiteengezet in concrete doelstellingen. De middelen uit Prinsjesdag en de nota van wijziging zijn in de Kamerbrief en in bijlage 1 bij de Kamerbrief verwerkt. Doel van deze brief is verkrijgen van het mandaat van de Tweede Kamer om de Werkagenda zelf, die ten grondslag ligt aan deze brief, samen met de betrokken partners te ondertekenen.

Geadviseerd besluit

Akkoord met de Kamerbrief voor bespreking in de Raad Financiële, Economische Zaken en Innovatie (RFEI) van 11 oktober 2022, ter voorbereiding op bespreking in MR van 14 oktober.

De conceptbrief is door de CWIZO naar deze onderraad doorgeleid, omdat er geen RWIZO gepland is voorafgaand aan de MR van 14 oktober 2022. Agendering in een RWIZO zou leiden tot bespreking in de MR van 4 november, wat met het oog op het geplande commissiedebat over MBO op 9 november rijkelijk laat zou zijn voor verzending aan de Kamer. In overleg met AZ is tot deze oplossing gekomen.

Kernpunten

Op maandag 3 oktober is de Kamerbrief voorgelegd aan de CWIZO. De volgende punten zijn hieruit gekomen:

1. Er is nadere afstemming nodig met FIN over dekking van 17 miljoen herprioritering t.b.v. doorstroom beroepskolom, ook over de nota van wijziging die nog vereist is.
2. Er is nadere afstemming met en goedkeuring van FIN nodig voor het alternatief inzetten van de middelen Salarismix randstadregio's voor carrièreperspectief docenten.
3. FIN heeft een aantal tekstuele opmerkingen doorgegeven.
4. SZW vraagt nadere afstemming over middelen voor inburgering
5. AZ vraagt om een positievere toon op pagina 3

In de toelichting wordt de uitwerking van deze punten toegelicht.

Toelichting

Punt 1, 2 en 3. FIN: afstemming

- Een groot deel van de opmerkingen die FIN heeft gegeven op de Kamerbrief is verwerkt in de tekst. Hier is ook al ambtelijke afstemming over geweest met FIN.
- Over de afstemming met FIN over dekking van 17 miljoen (additionele middelen doorstroom beroepskolom) die nog verwerkt moet worden in een nota van wijziging op de begroting 2023 wordt u geïnformeerd middels een aparte nota. De inhoud van deze nota is recent met MOCW besproken en uiterlijk donderdag 6 oktober zal MOCW hierover een nota ontvangen met een aantal beslispunten. Vandaag (woensdag) zal hierover een nota aan MPVO worden gestuurd. Donderdag 6 oktober is een overleg hierover in gepland met MPVO. Uiterlijk vrijdag 7 oktober moeten deze besluiten qua invulling met maatregelen van deze herprioritering op de OCW-begroting (op 2 juli jl. zijn er besluiten genomen door MOCW en MPVO over deze 17 miljoen, het betreft nu de feitelijke invulling met concrete maatregelen van MOCW en MPVO) met FIN worden afgestemd voorafgaand aan de RFEI van dinsdag 11 oktober.
- Als binnen OCW de besluiten tijdig worden genomen en FIN vrijdag 7 oktober instemt met ons voorstel voor concrete invulling van de herprioriteringsmaatregelen, heeft dit geen wijzigingen in de Kamerbrief tot gevolg.
- Als FIN niet instemt, omdat FIN niet op tijd voor de RFEI een uitwerking heeft ontvangen van OCW over de concrete maatregelen hoe deze herprioritering op de OCW-begroting wordt ingevuld komt er geen nota van wijziging op de OCW-begroting. Dit zal wel gevolgen hebben voor de Kamerbrief en de bijbehorende bijlage 1: de 17 miljoen additionele middelen voor doorstroom beroepskolom zal er dan uit moeten, omdat deze middelen dan pas bij voorjaarsnota 2023 aan de OCW-begroting worden toegevoegd (1 juni 2023 naar de Kamer). OCW zal dan aan de Kamer ook een iets lager financieel kader van de werkagenda MBO presenteren voorafgaand aan het AO op 9 november en de OCW-begrotingsbehandeling eind november.
- Dit heeft consequenties voor de plannen die Mbo-scholen gaan schrijven ter uitwerking van de mbo-werkagenda. In de nieuwe regeling kwaliteitsafspraken kunnen we immers in november 2022 alleen de bedragen noemen die feitelijk op de OCW-begroting staan. Dit betekent dat de scholen in de periode november 2022 tot mei 2023 op basis van een lager financieel kader (zonder additionele 17 miljoen voor doorstroom beroepskolom) hun regionale vertaling van de Werkagenda gaan opstellen. De voorjaarsnota 2023 (in juni 2023 naar Kamer) komt dus te laat voor deze financiële bijstelling van 17 miljoen. De uitgewerkte kwaliteitsplannen van de mbo-scholen liggen dan al ter beoordeling bij de Commissie Kwaliteitsafspraken.

Datum
4 oktober 2022

- Bijlage 2 over beleidskeuzes uitgelegd onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1) is toegevoegd aan de deze kamerbrief conform afspraak met FIN.

Datum
4 oktober 2022

Punt 4. SZW: Middelen inburgering

- Nadere afstemming met SZW heeft plaatsgevonden en heeft niet geleid tot aanpassing van de brief.

Punt 5. AZ: Positievare toon

- In de Kamerbrief is in de laatste alinea van pagina 3 op verzoek van AZ de toon aangepast. De wijzigingen zijn met track changes zichtbaar in de tekst.

TER BESLUITVORMING
Aan: MOCW, MPVO

Middelbaar Beroeps
Onderwijs

Van
5.1.2.e

Datum
03 oktober 2022

Referentie
34194163

Bijlagen

Intern OCW afgestemd
MBO

nota

Discussiepunten Werkagenda MBO

Aanleiding

De Werkagenda mbo is een gezamenlijk stuk van een brede coalitie aan partijen waar OCW er één van is. De voorbije weken is met u nadere afstemming gezocht over de Werkagenda mbo. De input die tijdens deze afstemmingsmomenten is opgehaald is verwerkt in een concept versie van de werkagenda. De betrokken partijen hebben op enkele punten bezwaren geuit die voor hen een ondertekening in de weg staan. **Aanstaande donderdag, 6 oktober, worden deze discussiepunten door 5.1.2.e met de MBO Raad besproken. 5.1.2.e gaat graag met uw mandaat dit gesprek in.** In deze nota geven we per discussiepunt achtereenvolgens de originele tekst, het bezwaar en onze geadviseerde oplossing.

Geadviseerd besluit

We adviseren u akkoord te gaan met de geadviseerde oplossing per discussiepunt, of een alternatieve oplossing te formuleren.

Kernpunten

1. Investerings carrièreperspectief (primair MOCW)

Tekst uit de Werkagenda

- Mbo-scholen besteden in hun kwaliteitsplan - gekoppeld aan het staande HRM-beleid - inhoudelijk extra aandacht aan carrièreperspectief voor alle medewerkers, en meer specifiek gericht op docenten en andere onderwijsgeevenden zoals hierboven beschreven, en ontwikkelen waar nodig aanvullend beleid hierop. Mbo-scholen brengen hierbij concreet in kaart welke acties/interventies binnen de mbo-school ten aanzien van loopbaanbeleid ondernomen worden. Mbo-scholen leggen dit met de ondernemingsraad in hun loopbaanbeleid vast. Mbo-scholen geven in hun kwaliteitsplan aan welk substantieel bedrag zij hiervoor investeren (uit kwaliteitsafspraken en lumpsum) en leggen hierover inhoudelijk verantwoording af via het (sociaal) jaarverslag (GJ).

Reactie van de BVMB

- BVMB wil dat dat de 90 miljoen die op landelijk niveau extra gereserveerd wordt voor carrièreperspectief expliciet benoemd wordt en er vervolgens komt te staan "mbo scholen benoemen hoeveel zij per instelling investeren, wat gezamenlijk optelt tot 90 miljoen".

Reactie van de MBO Raad

Dank!

Mondeling besproken met 5.1.2.e

2 conceptnoteteksten bij ben? nog niet rond.

Bij bedrijfscholen gaat het ook om initiatief/lead bij bedrijf of clusters bedrijven zie Sgp motie.

Bij instelling heeft je niet met alles te wachten op Toekomstvisie. Wat kan er al?

- MBO Raad geeft aan dat de mbo-scholen in hun plannen beschrijven hoe zij het aangewezen budget uit de nieuwe Regeling Kwaliteitsafspraken besteden op een manier die zorgt voor voldoende instroom, doorstroom en behoud van medewerkers en voor een vermindering van de werkdruk.
- Daarbij brengen mbo-scholen volgens MBO Raad concreet in kaart welke acties en interventies binnen de mbo-school ten aanzien van loopbaanbeleid ondernomen worden.

Datum
3 oktober 2022

Advies aan MOCW

- Wij adviseren u om met de BVMBO mee te gaan en de bedragen expliciet te noemen zoals ook met alle andere posten in de brief inzet Werkagenda gebeurt.
- Voorstel is het toevoegen van de volgende tekst aan de bestaande passage: *Voor het carrièreperspectief van onderwijspersoneel komt totaal 142 miljoen beschikbaar, waarvan 52 miljoen vanuit Regeling salarismix en 90 miljoen vanuit Regeling kwaliteitsafspraken.*
- Mbo-scholen zetten in de Kwaliteitsplannen uiteen wat ze voor dit geld gaan doen en op welke wijze dit bijdraagt aan de landelijke doelstelling.

2. Loopbaanbeleid (primair MOCW)

Tekst uit de Werkagenda

- *Mbo-scholen dragen in zijn algemeenheid zorg voor loopbaanbeleid binnen de mbo-school. Meer specifiek richt dit loopbaanbeleid zich op carrièreperspectief voor docenten en andere onderwijsgeevenden in onderwijsteams. Hierbij is bij iedere mbo-school inzichtelijk op basis van welke kwaliteitscriteria er doorgroeimogelijkheden voor opleiders in het mbo zijn.*

Meer concreet betekent dit het volgende: iedere mbo-school heeft/maakt in ieder geval inzichtelijk op basis van welke kwaliteitscriteria doorgroei van docent LB, naar docent LC en docent LD mogelijk is. De mbo-school geeft hierbij onderbouwd aan of deze doorgroei (in het formatiebeleid) al dan niet gelimiteerd is, en indien dit al dan niet het geval is welke consequenties dit heeft voor het ontwikkelperspectief van docenten in verhouding tot het totale aantal onderwijsgeevenden/personeelsbestand in de mbo-school.

Reactie van de BVMBO

- In de Randstad is de verdeling nu 45% LB en 55 % LC/LD. Deze verhouding zou dan voor het hele land gelden en ook in de werkagenda vastgelegd worden. Verder zijn de L-functies lerarenfuncties, dit betekent dat docenten dan ook voor tenminste 50% lerarentaken van het 1200 klokuren compartiment uitvoeren, willen deze docenten meetellen als LC-er of LD-er.

Reactie van de MBO Raad

- De MBO Raad heeft in een gezamenlijke brief met de AOb aan de TK aangegeven dat bij een investering van € 90 miljoen er afspraken gemaakt kunnen worden over aanscherping van de regeling, besteding van de middelen en borging van de verantwoording en monitoring.

- Hun voorkeur zal ernaar uitgaan dat de mbo-scholen hierin enige bewegingsruimte houden, vanwege hun specifieke context en vanwege eerdere beleidskeuzes.

Datum
3 oktober 2022

Advies aan MOCW

- Wij adviseren u om met de MBO Raad mee te gaan. Scholen hebben bewegingsruimte, om te waarborgen dat die bewegingsruimte goed benut wordt adviseren wij de volgende toevoeging aan de bestaande tekst: *De mbo-scholen dienen inzichtelijk te maken hoe zij het aangewezen budget besteden op zo'n manier dat het bijdraagt aan voldoende instroom, doorstroom en behoud van onderwijspersoneel en hoe het zorgt voor een vermindering van werkdruk.*
- Wij adviseren daarnaast om geen streefcijfers op te nemen in deze fase. Na ondertekening wordt er een integraal monitoringplan opgesteld waarin voor alle doelstellingen passende indicator, streefcijfers en meetmethodes worden opgesteld die bijdragen aan een lerende mbo-sector en sturingsinformatie bieden. Dit is conform de aanpak zoals deze in het hoger onderwijs is ingericht.

3. Bevoegdheden basisvaardigheden (primair MOCW)

Tekst uit de Werkagenda

- *OCW voert een verkennend onderzoek uit naar de achtergrond van de nu werkzame docenten op het gebied van Nederlands, rekenen en burgerschap waarbij ook onderzocht wordt welke beleidskeuzes scholen maken. In de begeleidingsgroep van het onderzoek zitten zowel de MBO Raad als docentenvertegenwoordigers. De werkgevers (in dit geval de scholen) en docenten (lerarenorganisaties) geven een gezamenlijk advies aan OCW naar aanleiding van de resultaten van het onderzoek. Aan de hand van de uitkomsten van dit onderzoek stelt OCW vervolgens een aantal beleidsopties op om uitvoering te geven aan de ambitie in het Coalitieakkoord om de kwaliteit te versterken, doordat 'vakken basisvaardigheden en burgerschap (worden) gegeven door bevoegde docenten.' De minister betreft het onderzoek én het advies en de input van docenten en werkgevers (zijnde de mbo-scholen) in zijn besluitvorming.*

Reactie van de BVMBQ

- BVMBQ en vakbonden zijn voor een bevoegdhedenstructuur in het mbo. Zij suggereren dat dit een vo-bevoegdheid moet zijn maar laten ruimte in welke vo-bevoegdheid dan aan welke mbo-vaardigheden gekoppeld zou moeten worden.

Reactie van de MBO Raad

- De MBO Raad heeft grote problemen met het invoeren van bevoegdheden op de wijze waarop deze in het vo gelden. Daar zijn schoolvakken en lerarenopleidingen die opleiden voor bevoegdheden voor een vo-vak strak gekoppeld.
- De vo-werkwijze past volgens MBO Raad niet bij het mbo omdat :
  - Er in het mbo geen vastgelegde vakken met vakkentabellen zijn, maar er slechts exameneisen gelden
  - Men geen uitholling van het PDG-traject wil

- o Men wil dat het ook mogelijk blijft om met een PDG-traject en een passende HBO-beroepsopleiding generieke vakken te blijven geven
- o In het mbo er beroepsgerichte vakken en basisvaardigheden en burgerschap in een aantal opleidingen nauw met elkaar verweven zijn

Datum
3 oktober 2022

Advies aan MOCW i.o.m. MPVO

- De politieke opdracht is helder: daar wordt gestreefd naar een bevoegdheidsstructuur voor de niet-beroepsgerichte vakken (de 'avovakken' uit het basisdeel van de kwalificatie).
- Er moet echter eerst onderzoek worden gedaan naar wie en in welke mate nu ingezet wordt voor lessen basisvaardigheden en burgerschap, en het beleid dat mbo-instellingen op basis hiervan voeren.
- Op basis van de uitkomsten hiervan bepalen op welke wijze het beste invulling gegeven kan worden aan de afspraak in het coalitieakkoord.
- Wij adviseren om de bestaande tekst te behouden, waar zowel de politieke opdracht als de volgordelijkheid van een verkennend onderzoek al in staan.

4. **Versterken van begeleiding in het onderwijs en in de stap van school naar werk/ vervolgopleiding m.n. voor niveau-2 studenten (primair MOCW)**

Tekst uit de Werkagenda

- *OCW verhoogt de bekostiging voor mbo niveau 2. Scholen maken duidelijk op welke manier zij de middelen voor niveau 2 inzetten en welke effecten dat heeft. OCW en de MBO Raad spreken af op welke uniforme en eenvoudige wijze de scholen (zijnde de bekostigde instellingen) dit vormgeven en verantwoorden.*

Reactie van de MBO Raad

- Het is volgens MBO Raad nog steeds niet scherp genoeg geformuleerd. Zoals het hier staat kan vormgeven ook slaan op inzet van middelen, aldus de MBO Raad. De afspraak was volgens hen een eenduidige en eenvoudige verantwoording. Het *hoe* is volgens hen aan de school.

Advies aan MOCW

- Deze formulering is inderdaad niet duidelijk. Het idee is eenduidige en eenvoudige verantwoording waarbij de school de bestedingsvrijheid heeft.
- Wij adviseren om met de MBO Raad mee te gaan en de bestaande tekst te verduidelijken door het verwijderen van de woorden: "...vormgeven en...".

5. **Indicator student/docent ratio schrappen (primair MOCW)**

Tekst uit de Werkagenda

- *We volgen bij deze doelstelling:*
  - o [..]
  - o *het aandeel jongeren dat tevreden is over de begeleiding op school. Waar mogelijk kijken we naar de student/docent ratio.*

Reactie van de MBO Raad

- Eerder heeft MBO Raad aangegeven dat de passage over de student/ratio wat hen betreft moet worden geschrapt.

Advies aan MOCW

- We adviseren om met de MBO Raad mee te gaan in hetzelfde licht van het eerder onder punt 2 genoemde: Na ondertekening wordt er een integraal monitoringplan opgesteld waarin voor alle doelstellingen passende indicator, streefcijfers en meetmethodes worden opgesteld die bijdragen aan een lerende mbo-sector en sturingsinformatie bieden.

Datum
3 oktober 2022

6. Inzet op bbl ook ten gunste van bedrijfsscholen (primair MPVO)

Tekst uit de Werkagenda

- *Achtergrond:* MPVO wil graag het woord bedrijfsscholen terug laten komen. Dit is zowel in de Werkagenda als in de Kamerbrief opgenomen. Bovenstaande zin is in de Werkagenda opgenomen.
- "De acties voor versterking BBL (waaronder BBL voor zij-instromers) komen ook ten gunste van die mbo-opleidingen (willen) aanbieden (in nauwe samenwerking met een mbo-instelling en volledig op locatie van het bedrijf)."

Reactie van de MBO Raad

- MBO Raad geeft aan het niet eerder in het traject gehad te hebben over bedrijfsscholen. Het verbaast de MBO Raad dan ook dat er nu opeens een passage is toegevoegd. Het is volgens hen niet duidelijk wat dit precies inhoud en wat de consequenties zijn.

Advies aan MPVO i.o.m. MOCW

- We adviseren om de huidige tekst te behouden. De tekst die hier staat is niet verplichtend/ kaderstellend voor mbo-instellingen, maar geeft 'slechts' aan dat de acties voor versterking BBL ook ten gunste komen van bedrijfsscholen die mbo-opleidingen (willen) aanbieden i.s.m. een mbo-instelling. De tekst geeft daarmee dus slechts een stimulerend signaal af.
- Aan de MBO Raad communiceren we dat we graag met hen in gesprek gaan over de wens van MPVO om bedrijfsscholen te stimuleren.

7. Toekomstverkenning LLO: Ontsluiten publieke investering (primair MPVO)

Tekst uit de Werkagenda

- *Achtergrond:* MPVO wilde graag extra doelstellingen terug zien en heeft benoemd welke. Na aanleiding hiervan is de onderstaande doelstelling extra opgenomen.
- Doelstelling 3, Ontsluiten publieke investeringen: In de toekomstverkenning LLO, waarover de Tweede Kamer begin 2023 geïnformeerd wordt, nemen we mogelijkheden op om de publiek bekostigde mbo-instellingen beter te ontsluiten, zodat investeringen die we al doen ook meer publiek gebruikt kunnen worden, bijvoorbeeld door ruimere benutting van de faciliteiten van mbo-instellingen en inzet van de expertise van mbo-docenten in bedrijfsscholen.

Reactie van de MBO Raad

- Het is wat de MBO Raad betreft absoluut onwenselijk als in de werkagenda vooruitgelopen wordt op de (uitkomsten van) de Toekomstverkenning.

Advies aan MPVO i.o.m. MOCW

- We adviseren MPVO een compromis, namelijk om de tekst zoals die hier staat in de brief Inzet Werkagenda te behouden en om hem in de Werkagenda zelf te verwijderen.
- De toekomstverkenning is een proces van OCW, daar gaat MBO Raad niet over. We kunnen de MBO Raad echter ook niet vragen om een akkoord te gaan met een proces waar ze geen inspraak in hebben.
- De toekomstverkenning staat qua proces in die zin ook los van de werkagenda: met het verwijderen van deze passage uit de werkagenda behoudt OCW nog steeds de vrijheid om dit thema in de toekomstverkenning te onderzoeken.

Datum
3 oktober 2022

8. Nuancering bekostigd/niet-bekostigd (primair MOCW)

Tekst uit de Werkagenda

- In de Werkagenda staat regelmatig "mbo-instellingen" als actiehouder benoemd.

Reactie van de NRTO

- De NRTO wenst dit op circa 20 plaatsen te nuanceren naar "bekostigde mbo-instellingen". De concrete passages (circa 20) zijn hier om praktische redenen niet geciteerd.

Advies aan MOCW i.o.m. MPVO

- We adviseren akkoord te gaan met de voorgestelde nuancering waar deze conform de WEB is. Dat is niet bij alle voorgestelde tekstsuggestie van NRTO zo. Niet-bekostigde instellingen zijn in de WEB namelijk niet op veel onderwerpen uitgezonderd. Zo hebben zij net als bekostigde instellingen ook een verantwoordelijkheid waar het gaat om passend onderwijs en voortijdig schoolverlaten.

9. Detailniveau/vormgeving (primair MOCW)

- Vanuit de feedback van mbo-instellingen ontstaat het beeld dat het concept van de Werkagenda MBO te gedetailleerd is. Maar ontvingen we het signaal dat dit wellicht deels met een andere vormgeving opgelost kan worden als de actielijst niet per doelstelling maar in een bijlage wordt geplaatst.

Advies aan MOCW

- We adviseren om mee te gaan met de gewenste aanpassing in vormgeving.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De informatie in deze nota is niet gevoelig, maar maakt wel onderdeel uit van lopende onderhandelingen en kan om die reden niet openbaar gemaakt worden.

TER BESLUITVORMING
Aan: MOCW, MPVO

**Middelbaar Beroeps
Onderwijs**

Van
5.1.2.e

Datum
28 september 2022

Referentie
34121804

Bijlagen

Intern OCV afgestemd
5.1.2.e

nota

Indiening Werkagenda MBO voor CWIZO

Aanleiding

Op 3 oktober staat de kamerbrief over inzet van MOCW en MPVO bij de Werkagenda MBO geagendeerd bij CWIZO. De deadline voor aanleveren is 29 september 2022. Voor aanlevering dienen zowel MOCW als MPVO akkoord te zijn.

Op dinsdag 27 september heeft u de vorige versie ontvangen. Alle verbeter suggesties van MOCW en MPVO op die versie zijn verwerkt.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met aanleveren van de kamerbrief Inzet Werkagenda MBO bij CWIZO.

Kernpunten

Met deze kamerbrief geeft u de inzet van MOCW en MPVO weer t.a.v. de mbo-sector voor de komende vier jaar. Met de publicatie hiervan heeft u het mandaat tot de ondertekening van de Werkagenda zelf met de betrokken partners uit het mbo.

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW

Middelbaar Beroeps
Onderwijs

Van
5.1.2.e

Datum
23 september 2022

Referentie
34076203

Bijlagen

1. Doelstelling MBO Raad carrièreperspectief
2. Doelstelling AOb carrièreperspectief

nota

Carrièreperspectief onderwijspersoneel mbo

Aanleiding

In het kader van de Werkagenda mbo worden momenteel gesprekken gevoerd over het bieden van een aantrekkelijk carrièreperspectief aan onderwijspersoneel. Het is de wens van de sociale partners om de Regeling Salarismix, die nu alleen geldt voor de Randstad, uit te breiden naar heel Nederland en hiervoor extra geld beschikbaar te stellen. De MBO Raad en de AOb hebben beide een voorstel gedaan voor de doelstellingen hieromtrent (bijlagen 1 en 2). Het voorstel van de MBO Raad, waarin duidelijke landelijke doelstellingen ontbreken, zal naar onze inschatting niet op politiek draagvlak in de Kamer kunnen rekenen.

Met deze nota wordt aan u een besluit gevraagd over welk scenario u tot inzet van de gesprekken met de sociale partners maakt. Ook wordt u gevraagd om een politieke strategie (de timing van onze inzet), in relatie tot twee relevante Kamerdebatten die gepland staan.

In deze nota worden verschillende scenario's over de toekomst van de Regeling Salarismix geschetst, die als breder doel hebben onderwijspersoneel in het mbo een aantrekkelijk carrièreperspectief te bieden.

Bij voorkeur nemen we de door u gekozen optie mee in de voorbereiding op de CWIZO van 3 oktober. In die CWIZO zal de concept-Werkagenda mbo besproken worden. Dit vraagt om een besluit **voor 28 september**.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren u te kiezen voor scenario 2a of 3, waarmee u kunt presenteren dat er 143 miljoen specifiek voor een beter carrièreperspectief van onderwijspersoneel in het mbo beschikbaar is voor heel Nederland.
- Wij adviseren u om de precieze doelstellingen om het carrièreperspectief te verbeteren, scherper te formuleren dan in de huidige Regeling Salarismix. Deze doelstellingen kunnen we in de Werkagenda mbo of een apart bestuursakkoord vastleggen. Dit is in lijn met de wens van de vakbonden en zal door hen gezien worden als een evenknie van het Onderwijsakkoord in het funderend onderwijs.
- Bent u akkoord met het kiezen voor scenario 2a of 3? Welke heeft uw voorkeur?
- Welke strategie en timing wilt u daarbij hanteren?

Kernpunten

- Op dit moment is er sprake van een Regeling Salarismix die alleen geldt voor de Randstad. In de regeling zit 53 miljoen euro per jaar om mbo-onderwijspersoneel een beter carrièreperspectief te kunnen bieden, wat nu wordt ingevuld met name door hogere inschaling van personeel.
- Sociale partners willen de Regeling Salarismix uitbreiden naar heel Nederland en hiermee een goed carrièreperspectief bieden aan onderwijspersoneel op alle mbo-instellingen. De werkgevers willen hiervoor ook additionele middelen (90 miljoen);
- Binnen de gesprekken over de werkagenda mbo is dit ingebracht;
- Additionele middelen zijn niet beschikbaar vanuit de CA-enveloppen;
- Voorgestelde inzet is om vanuit bestaande middelen te zorgen voor een beter carrièreperspectief buiten de Randstad. Hiervoor zijn ongeveer 3 scenario's denkbaar, die hieronder beschreven staan in volgorde van afnemende vrijblijvendheid voor werkgevers;
- Om de inzet van OCW in de aankomende maanden te bepalen, vragen wij u om een keuze te maken voor uw geprefereerde scenario;
- Ook vragen wij welke timing u wilt hanteren bij het bekendmaken van het gekozen scenario, gelet op een aantal politieke momenten dat de aankomende tijd gepland staat rondom leraren en/of de Werkagenda mbo;

Toelichting

Context

- De huidige Regeling Salarismix geldt alleen voor de Randstad, hiervoor is 53 miljoen per jaar beschikbaar, dit zijn additionele middelen ten opzichte van de reguliere arbeidsvoorwaardenmiddelen;
- Deze extra middelen hebben een beloningsimpuls voor docenten tot doel. Docenten in de Randstad kunnen hiermee vaker in hogere salarisschalen beloond worden;
- Recent is de regeling geëvalueerd. Hieruit bleek dat na een tijd van groei van het percentage docenten in een hogere salarisschaal in de Randstad, dit nu weer aan het dalen was. Dit zet vraagtekens bij de doelmatigheid van de huidige regeling. Een onderliggend probleem is dat de precieze doelstelling van de regeling niet helder is;
- De huidige regeling is in ieder geval verlengd tot en met 2023, zodat de instellingen in de Randstad weten waar zij financieel aan toe zijn voor komend jaar.

Krachtenveld

- De sociale partners hebben verschillende keren verzocht om deze regeling uit te breiden naar instellingen buiten de Randstad en geven aan dat hier 90 miljoen per jaar extra voor nodig is. In een eerder verschenen position paper geven ze aan dat zij in ruil voor deze aanvulling strengere

- doelstellingen willen formuleren die bijdragen aan het bieden van een goed carrièreperspectief, met bijbehorende verantwoording;
- Aan de sociale partners is al laten weten dat er geen extra middelen beschikbaar zijn. Dit had te maken met dat de CA-enveloppen ruim overtekend waren en de urgentie en doelmatigheid van uitbreiding van de Salarismix onduidelijk was;
  - De vakbonden vinden het vooral belangrijk dat ze duidelijke afspraken kunnen maken over de (hogere) inschaling van onderwijspersoneel, en zien ruimte om dat ook te doen zonder additionele middelen uit de CA-enveloppen. De MBO Raad is daar geen voorstander van, aangezien dit bedrag dan uit bestaande budgetten moet komen, zoals de Kwaliteitsafspraken;
  - De MBO Raad ziet graag dat mbo-instellingen de vrijheid krijgen om zelf – in afstemming met de OR – doelstellingen te bepalen. De AOb pleit voor helder geformuleerde landelijke doelstellingen wat betreft inschaling van onderwijspersoneel. Ambtelijk vinden wij het wenselijk dat er duidelijke landelijke afspraken komen, al kunnen die ook breder gaan over het carrièreperspectief dan alleen inschaling. Hierbij kan bijvoorbeeld ook gedacht worden aan vermindering van de werkdruk. Aan de MBO Raad is gevraagd om uiterlijk dinsdag 27 september te komen met concrete landelijke doelstellingen waar draagvlak voor is.

Heldere afspraken en doelen

U wordt geadviseerd, onafhankelijk van voor welk scenario er gekozen wordt, in te zetten op dat er heldere en controleerbare afspraken worden gemaakt over wat er met de beschikbare middelen moet gebeuren. Door te werken met een eenduidige doelstelling, kunnen instellingen beter verantwoording afleggen over hun handelen. We stellen voor een dergelijke doelstelling op te nemen in de Werkagenda mbo of andere bestuurlijke afspraken. Ook stellen we voor om hierbij niet direct de inzet te versmallen tot enkel hogere inschaling van personeel, maar een bredere blik te behouden op een goed carrièreperspectief ten bate van betere onderwijskwaliteit. Het ambitieniveau en de mate van concretisering van de doelstellingen moet wat OCW betreft hoger liggen dan de huidige inzet van de werkgevers.

Gevraagd besluit: gaat u hiermee akkoord?

Scenario's

Wij zien drie scenario's om beter carrièreperspectief te bieden aan onderwijspersoneel in het mbo in heel Nederland, indien we het uitgangspunt hanteren dat hiervoor géén additionele middelen naar de mbo-begroting komen.

Scenario 1: Behouden huidige Regeling Salarismix voor Randstad en carrièreperspectief opnemen als optioneel thema binnen Kwaliteitsafspraken

Binnen dit scenario blijft de Randstad een extra bedrag ontvangen om hun onderwijspersoneel hoger in te schalen. Over het percentage hoger ingeschaald onderwijspersoneel worden heldere afspraken gemaakt. De aanvullende regeling komt niet beschikbaar voor instellingen buiten de Randstad. Wel kan elke mbo-instelling er vrijwillig voor kiezen om geld vanuit de Kwaliteitsafspraken te besteden aan het bieden van (extra) carrièreperspectief aan hun onderwijspersoneel.

Voordelen

- Dit is het voorkeursscenario van de MBO Raad, omdat de financiële verdeling tussen verschillende instellingen stabiel blijft;
- Waar nodig hebben instellingen buiten de Randstad wel de mogelijkheid extra te investeren in carrièreperspectief.

Nadelen

- De vrijwilligheid die geldt voor instellingen buiten de Randstad kan leiden tot beperkte ambities en resultaten, OCW kan immers maar beperkt sturen op vrijwillige thema's in de Kwaliteitsafspraken;
- De vakbonden zullen de vrijwilligheid en beperkte sturingsmogelijkheid niet ondersteunen en zich daarmee niet achter de Werkagenda mbo scharen. Werkgevers zullen dit scenario ook slechts in beperkte mate steunen, omdat ze liever additionele middelen ontvangen;
- U investeert niet zichtbaar in carrièreperspectief voor onderwijspersoneel. Risico is dat in het Kamerdebat over het mbo op 9 november het beeld ontstaat dat u weliswaar veel investeert in het mbo, maar dat daarvan weinig bij onderwijspersoneel terecht komt. De Kamer zal daar naar verwachting kritisch over zijn.

Scenario 2: Bedrag Salarismix opnemen binnen Kwaliteitsafspraken

Binnen dit scenario wordt het budget dat nu naar de Regeling Salarismix gaat (53 miljoen) vanaf 2024 toegevoegd aan de Regeling Kwaliteitsafspraken. Carrièreperspectief wordt opgenomen als een thema binnen de regeling. Hierbij kan gekozen worden om wel (scenario **2a**) of niet (scenario **2b**) 'een hekje' te plaatsen om 143 miljoen uit de Kwaliteitsafspraken. In scenario 2a wordt het bedrag specifiek gereserveerd voor het bieden van voldoende carrièreperspectief voor onderwijspersoneel op alle mbo-instellingen (ook buiten de Randstad). Instellingen worden hiermee verplicht om dit bedrag van 143 miljoen te investeren in carrièreperspectief van hun onderwijspersoneel. Hierover worden heldere afspraken gemaakt.

Voordelen

- Er wordt hiermee op zichtbare wijze gestuurd op een beter carrièreperspectief voor onderwijspersoneel, zowel binnen als buiten de Randstad;

- Het gebruikmaken van de al bestaande Regeling Kwaliteitsafspraken zorgt voor een relatief lagere administratie- en verantwoordingslast voor instellingen;
- In het proces van het goedkeuren van de kwaliteitsplannen is instemmingsrecht van de OR – en hiermee betrokkenheid vanuit de werknemers – geregeld;
- De grote investeringen die de komende jaren gedaan worden in het mbo geven veel budgettaire ruimte voor mbo-instellingen, waardoor op dit moment de keuze om middelen uit de Kwaliteitsafspraken te gebruiken voor carrièreperspectief van onderwijspersoneel relatief pijnloos is voor alle partijen.
- De vakbonden zijn positief over scenario 2a.

Nadelen

- De Regeling Kwaliteitsafspraken kan elke vier jaar gewijzigd worden, terwijl het bieden van een beter carrièreperspectief aan personeel een langdurige verplichting met zich meebrengt;
- De werkgevers zullen het als negatief ervaren dat zij verplicht worden om extra te investeren in onderwijspersoneel, zonder dat zij extra gefinancierd worden. Daarnaast is er binnen de MBO Raad ook weerstand vanuit de instellingen in de Randstad. In beide scenario's gaan deze instellingen er namelijk financieel iets op achteruit, omdat voor het bieden van een beter carrièreperspectief *buiten* de Randstad 90 miljoen wordt gebruikt uit de Kwaliteitsafspraken (middelen die tot nu toe beschikbaar zijn voor het *hele* land).
- De kwaliteitsagenda's worden alleen aan de start streng getoetst door de Commissie Kwaliteitsafspraken. Daarna zijn er waarschijnlijk nog wel toetsmomenten, maar daar kunnen we geen sancties treffen indien scholen hun doelstellingen niet halen. Onze sturing is dus beperkt;

Scenario 3: Nieuwe Regeling Carrièreperspectief of aparte bestuurlijke afspraken voor zowel Randstad als daarbuiten, deels gefinancierd met geld dat uit de Kwaliteitsafspraken wordt gehaald.

Binnen dit scenario wordt het budget uit de huidige Regeling Salarismix (53 miljoen) tezamen met 90 miljoen uit het budget van de Kwaliteitsafspraken beschikbaar gesteld in een nieuwe Regeling Carrièreperspectief of via aparte bestuurlijke afspraken die gelden voor alle mbo-instellingen. In deze nieuwe regeling of bestuurlijke afspraken worden heldere afspraken vastgelegd over het carrièreperspectief van onderwijspersoneel en over hoe instellingen hierover verantwoording afleggen. Om te zorgen dat dit goed wordt ingezet, zorgen we voor tripartiete bestuurlijke afspraken (OCW – werkgevers – werknemers) naar voorbeeld van het Onderwijsakkoord po/vo, eventueel kunnen we die vastleggen in de Werkagenda mbo. Het komen tot bestuurlijke tripartiete afspraken wijkt af van de traditionele rolverdeling, waarbij het aan

sociale partners is om tot goede afspraken te komen over arbeidsvoorwaarden.

Voordelen

- Er wordt hiermee gestuurd op een beter carrièreperspectief voor onderwijspersoneel, zowel binnen als buiten de Randstad;
- De grote investeringen die de komende jaren gedaan worden in het mbo geven veel budgettaire ruimte voor mbo-instellingen, waardoor op dit moment de keuze om middelen uit de Kwaliteitsafspraken te gebruiken voor carrièreperspectief van onderwijspersoneel relatief pijnloos is voor alle partijen.
- Met deze optie hebben we (net als in scenario 2a) de steun van de vakbonden;
- Met het opstellen van een nieuwe regeling kunnen we sturen op heldere afspraken over doelen, verantwoording en looptijd, eventueel ook met een zwaarder regime dan de kwaliteitsafspraken;
- Er kan met deze nieuw op te zetten regeling rekening worden gehouden met de langdurige verplichtingen die werkgevers aangaan met personeel, wanneer zij hen een beter carrièreperspectief bieden.

Nadelen

- Instellingen moeten apart rapporteren over deze regeling, wat zorgt voor een hogere verantwoordingslast;
- Ook aan de zijde van OCW geldt voor dit scenario een grotere werklust, vanwege de handhaving op de gemaakte afspraken;
- De werkgevers zullen het, ondanks de ongekende budgettaire ruimte vanwege investeringen in het mbo, nog steeds als negatief ervaren dat zij verplicht worden om te investeren, zonder dat zij extra gefinancierd worden. De 90 miljoen die uit de Kwaliteitsafspraken wordt gereserveerd kan namelijk niet meer voor andere doeleinden aangewend worden. Bovendien gaan ook in dit scenario de instellingen uit de Randstad er financieel iets op achteruit, omdat voor het bieden van een beter carrièreperspectief *buiten* de Randstad 90 miljoen wordt gebruikt uit de Kwaliteitsafspraken (middelen die tot nu toe beschikbaar zijn voor het *hele land*).

Gevraagd besluit: Gaat u akkoord met een keuze voor scenario 2a of 3? Welke van de twee geniet uw voorkeur?

Ter achtergrondinformatie: Instellingen die nu al binnen de Regeling Salarismix vallen, hebben op zeer uiteenlopende wijze invulling hier aan gegeven. Bij het opstellen van landelijke scherpe doelstellingen, zal het een opgave worden om dit weer bij elkaar te brengen. Hier moeten we rekening mee houden bij de verdere uitwerking van het gekozen scenario.

Datum
20 september 2022

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Strategie en timing

Indien u ervoor kiest om tegemoet te komen aan de wens van de werknemers en daarmee kiest voor scenario 2a of 3, moet er ook een keuze worden gemaakt voor de timing om dit besluit kenbaar te maken aan de buitenwereld. Hierbij zijn er grofweg drie belangrijke mogelijkheden in de aankomende maanden:

1. U neemt dit besluit nu eigenstandig en informeert de Kamer in uw brief aan de TK die voorafgaat aan de vaststelling van de werkagenda MBO.
2. U houdt deze optie nog even achter de hand. 13 oktober bent u samen met MPVO in de TK voor een commissiedebat over de lerarenstrategie. Verwachting is dat sociale partners rond dit debat een lobby starten over de salarismix. Als er een motie ingediend wordt, kunt u daar welwillend op reageren door deze optie te schetsen en bij vaststelling van de brief over de werkagenda op 14 oktober in de MR dit nog als wijziging toelichten n.a.v. het debat met de Kamer.
3. U houdt deze optie nog even achter de hand. Na de MR van 14 oktober wordt de concept-Werkagenda mbo aan de TK verzonden, op 9 november gaat u hierover in debat met de TK. Verwachting is dat sociale partners ook rond dit debat een lobby starten over de salarismix indien daar nog geen besluit op is gepresenteerd. Als er een motie ingediend wordt, kunt u daar welwillend op reageren door deze optie te schetsen. Als de motie wordt aangenomen, passen we de kaders voor de concept-werkagenda op dit punt aan.

Gevraagd besluit: graag bespreken we met u de te volgen strategie.

TER BESLUITVORMING

Aan: MPVO

**Middelbaar Beroeps
Onderwijs**

Van
5.1.2.e

Datum
23 september 2022

Referentie
34068772

Bijlagen
1: Concept Kamerbrief inzet
Werkagenda mbo

nota

LLO in Werkagenda en Kamerbrief Werkagenda

Aanleiding

In reactie op uw opmerkingen op de nota over LLO in de Werkagenda LLO van 21 september 2022 (ref.nr. 34051865) geven wij u in deze nota inzicht in de wijze waarop dit verwerkt wordt, in de Werkagenda zelf, of in de Kamerbrief over de Werkagenda.

Daarnaast lichten we het proces voor de komende tijd toe.

Geadviseerd besluit

Akkoord met voorgestelde aanvullingen in Werkagenda mbo en Kamerbrief over de Werkagenda.

Kernpunten

Proces

- MOCW heeft aangegeven de Kamer eerst per brief te willen informeren over de *inzet* voor de Werkagenda mbo. De concept Werkagenda zelf wordt niet naar de Kamer gestuurd. Zo kan hij daarna met democratisch mandaat de Werkagenda ondertekenen.
- Het proces ziet er als volgt uit:
  - 3 oktober: CWIZO behandeling van de Kamerbrief
  - 14 oktober: MR behandeling van de Kamerbrief
  - 9 november: Kamerdebat over het mbo
  - Na 9 november: aanpassen van de Werkagenda mbo waar nodig naar aanleiding van het debat. Daarna de ondertekening door MOCW en de betrokken partijen en de verzending naar de Kamer van de Werkagenda zelf.
- In de bijlage vindt u een concept van de Kamerbrief. MOCW ontvangt dit concept ook.
- Na uw reacties werken we op maandag en dinsdag aan de CWIZO versie van de Kamerbrief. Uiterlijk dinsdag moet de CWIZO versie van de Kamerbrief gereed zijn en vragen we het akkoord van MOCW en van u. Het uiterste aanlevermoment voor de CWIZO is woensdagochtend 10 uur.
- Bij de accordering van de CWIZO versie van de Kamerbrief sturen wij u ook de concept Werkagenda zelf inclusief uw wijzigingen. Voor reactie op de Werkagenda zelf is de tijd minder krap. Na uw akkoord en dat van

MOCW wordt deze volgende versie van de concept Werkagenda verspreid naar de andere betrokken partijen.

- Hieronder treft u alle tekstwijzigingen die wij naar aanleiding van uw opmerkingen zullen aanbrengen op de Werkagenda. U ontvangt op dit moment nog niet de integrale versie van de Werkagenda, omdat aan aantal andere teksten nog wordt gewerkt. Integrale versie krijgt u dus wel langs ter accordering t.b.v. de volgende ronde onderhandelingen.

Inhoud

De wijzigingen in de hierboven genoemde nota waar u uw akkoord reeds op heeft gegeven worden opgenomen in de Werkagenda.

Verdere aanvullingen die wij op basis van uw opmerkingen in de Werkagenda zelf gaan doen zijn de volgende:

Post-its:

Post it 1:

U heeft gevraagd om een de verhouding tussen initieel en niet-initieel toe te voegen. Deze verhouding is 89% initieel (studenten tot en met 25 jaar) en 11% niet-initieel (studenten ouder dan 25 jaar). Hier zijn nuances op aan te brengen, omdat je ook een ander onderscheid kan maken, bijvoorbeeld de jaren vooropleiding of mbo die iemand ooit al heeft gevolgd, maar dergelijk onderscheid is al snel arbitrair en minder overzichtelijk. Met de zinnen die hierover waren toegevoegd in blauw is beoogd zo helder mogelijk te omschrijven hoe de verdeling is. Het voorstel is om de tekst zoals die was voorgesteld, inclusief de toevoeging in blauw, te behouden en de korte rode tekst toe te voegen:

'Het mbo kent een diversiteit aan studenten, met eigen behoeften. Ruim 513.000 studenten volgen momenteel een bekostigde mbo-opleiding en zo'n 45.000 studenten volgen een opleiding in het niet-bekostigde, particuliere mbo. Het grootste deel bestaat uit initiële studenten die we opleiden voor een beroep of voor een vervolgopleiding en tot een goed burger. Daarnaast zijn er werkenden en werkzoekenden die zich willen bij-, op- of omscholen om hun arbeidsmarktpositie te verbeteren. Zo'n 11% (ruim 46.000 studenten) van de mbo-studenten is ouder dan 25 jaar (de niet-initiële studenten). 1 op de 3 studenten stroomt in van buiten het onderwijs (na minimaal 1 jaar afwezig te zijn). Meer dan 1 op de 4 mbo-studenten heeft eerder al een mbo-diploma behaald. Onder de groep 25plussers heeft ruim de helft al eerder een mbo-diploma gehaald en keert dus terug op het mbo.'

Post it 2:

U vindt de zin 'Ook is van belang dat mbo-instellingen, in overleg met regionale partijen, een bijdrage leveren aan de bij- en omscholing van werkenden en werkzoekenden.' te beperkt. Voorstel is om deze zin als volgt aan te passen: 'Ook verwachten wij dat mbo-instellingen, in overleg met regionale partijen en binnen het gelijke speelveld van publieke en private partijen, een fundamentele rol vervullen in bij- en omscholing van werkenden en werkzoekenden. Middelen uit de NGF-groEIFondsvoorstellen op het terrein van LLO, zoals de LLO-Katalysator, kunnen hier aan bijdragen.'

Post it 3:

U geeft aan extra doelstellingen terug te willen zien en heeft benoemd welke.

Voorstel is om in navolging van uw opmerkingen de volgende doelstellingen toe te voegen:

Doelstelling 1, Teruggeleiding naar school

We investeren in het faciliteren en begeleiden van de terugkeer naar school, met passend cursusaanbod, informatievoorziening over aanbod en financieringsmogelijkheden, loopbaanchecks, validatie van skills en erkenning van EVC's. De mbo-instellingen geven hier via eigen beleid uitvoering aan, versterkt door de samenwerking met andere betrokkenen in het kader van de NGF-voorstellen LLO Katalysator, Leeroverzicht, Vaardig met Vaardigheden en Ontwikkeladviezen.

Wie: mbo-instellingen, gemeenten, OCW, SzW

Doelstelling 2, Inburgering:

Inburgeringsplichtige nieuwkomers moeten vanaf dag één kunnen leren en integreren. Zij worden in staat gesteld om via de onderwijsroute in te burgeren én door te stromen naar een vervolgopleiding. Daarmee wordt hun kans op een gelijkwaardige start op de arbeidsmarkt vergroot. Onderwijs en gemeenten trekken samen op bij het tot stand komen van het aanbod voor de onderwijsroute. De minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs en de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid onderzoeken wat er nodig is om de rol van de roc's als regionale opleidingscentra in de inburgering te versterken. De besluitvorming over de inrichting en toekomst van de onderwijsroute (organisatorisch, financieel en inhoudelijk) dient uiterlijk in het tweede kwartaal van 2023 te zijn afgerond.

Wie: mbo-instellingen, gemeenten, OCW, SzW

Doelstelling 3, Ontsluiten publieke investeringen:

We verkennen hoe de publiek bekostigde mbo-instellingen beter te ontsluiten zijn, zodat investeringen die we al doen ook meer publiek gebruikt kunnen worden, bijvoorbeeld door ruimere benutting van de faciliteiten van mbo-instellingen en

inzet van de expertise van mbo-docenten in bedrijfsscholen. Deze verkenning maakt deel uit van de toekomstverkenning LLO, waarover de Tweede Kamer in voorjaar 2023 geïnformeerd wordt.

Wie: OCW, i.s.m. mbo-instellingen

Optimaliseringen:

- In de nota stond in blauw hoe de doelstelling 'Kansrijk kiezen aansluiting onderwijs arbeidsmarkt' wordt aangevuld. Hierbij in rood verdere aanvulling, in reactie op uw verzoek dit verder te operationaliseren:

<p>OCW maakt het publieke en private opleidingsaanbod voor werkenden en werkzoekenden in Nederland transparant en toegankelijk op het platform Leerverzicht. Het platform biedt ook een overzicht van financiële regelingen waarmee opleidingen (mogelijk) geheel of gedeeltelijk betaald kunnen worden. Ten slotte bevat het platform een laagdrempelige doorverwijzing naar publieke en private loopbaanadviseurs. Zowel werkenden, werkzoekenden als professionals van UWV en gemeenten die werkenden en werkzoekenden ondersteunen bij het vinden van (ander) werk, kunnen van het platform gebruik maken, doordat ze hier passend opleidingsaanbod kunnen vinden, alsmede mogelijkheden voor financiële steun.</p> <p>MBO instellingen leveren hun opleidingsaanbod aan RIO en EDU-DEX, waarna deze op het platform Leerverzicht wordt getoond.</p> <p>Leerverzicht gaat 10 oktober '22 live en wordt vervolgens doorontwikkeld, met verkenning van mogelijkheden personalisering van het platform. Verdere ontwikkeling beslaat verder uit een ICT-realisatie project het ketenmanagement, voor samenhang en samenwerking van de verschillende informatiesystemen, een ICT-realisatie project (waarin de doorontwikkeling met Skills en het tijdelijk beheer plaatsvindt), een project gericht op het definitieve beheer en een project gericht op de communicatie en implementatie.</p>	<p>OCW, mbo instellingen, gemeenten, UWV</p>	
--	--	--

- In de nota stond verder in blauw hoe de doelstelling over afspraken m.b.t. bij- en omscholing van werkenden en werkzoekenden wordt aangevuld. Ook hierbij vroeg u om een operationalisering. Zie in rood het voorstel daarvoor:

De mbo sector draagt bij aan (op maat, via bbl en modulair) bij- en omscholen van werkenden en werkzoekenden. Met specifieke aandacht voor de bij- en omscholing in het kader van de transitieopgaven van Nederland (de klimaat- en energietransitie, verduurzaming, woningbouw, onderhoud en aanleggen van de infrastructuur, digitalisering, kinderopvang en de zorg). En met specifieke aandacht voor mogelijkheden voor scholing via praktijkleren in het mbo voor mensen, die om verschillende redenen aan de kant staan en niet, of niet duurzaam, aan het werk zijn. Werkgevers en mbo-instellingen maken hier samen afspraken over, ook in het kader van samenwerking in de LLO-Katalysator en met benutting van de subsidieregeling praktijkleren (tegemoetkoming voor werkgevers in de kosten van de begeleiding van praktijkleren in de bbl).

<p>Voor een bijdrage aan scholing van mensen, die om verschillende redenen aan de kant staan en niet, of niet duurzaam, aan het werk zijn, draagt het mbo bij aan de arbeidsmarktinfrastructuur waarbij de overgang van werk-naar-werk en van uitkering-naar-werk wordt gestimuleerd. Onderdeel hiervan zijn instrumenten voor om- en bijscholing die de overstap naar tekortberoepen ondersteunen via praktijkleren in het mbo gericht op het halen van een mbo-diploma, mbo-certificaat of praktijkverklaring.</p> <p>mbo-scholen worden daartoe gepositioneerd, onder meer via deelname de RMT en investeren zo nodig mankracht om begeleiding naar mbo-scholing mogelijk te maken.</p> <p>Werkgevers worden hierbij gestimuleerd door de subsidieregeling praktijkleren. De LLO Katalysator stimuleert regionale samenwerkingsverbanden voor ontwikkeling van vraaggerichte opleidingsprogramma's in regionale publiek-private samenwerkingsverbanden van bedrijfsleven, publieke en private opleiders en overheid.</p> <p>SBB brengt leermogelijkheden in beeld bij erkende leerbedrijven en ondersteunt leerbedrijven en praktijkopleiders bij om- en bijscholing via praktijkleren in het mbo, gericht op het halen van een mbo-diploma, mbo-certificaat of praktijkverklaring. SBB is voor scholen, leerbedrijven, gemeente, UWV en overige regionale of sectorale partners een aanspreekpunt bij vragen over of ondersteuning bij praktijkleren in het mbo voor werkenden en</p>	<p>SZW, OCW, SBB, MBO Raad, NRTO, sociale partners, mbo-instellingen</p>	
---	--	--

werkzoekenden. Deze aanspreekpunten hebben kennis van alle mogelijkheden in het mbo onderwijs (publiek en privaat PM)		
---	--	--

➤ **Bedrijfsscholen**

U geeft aan dat u het woord bedrijfsscholen wel wilt laten terugkomen. Wij nemen dit op in zowel de Werkagenda als de Kamerbrief over de Werkagenda.

In de werkagenda wordt de volgende zin toegevoegd:

'De acties voor versterking BBL (waaronder BBL voor zij-instromers) komen ook ten gunste van bedrijfsscholen die mbo-opleidingen (willen) aanbieden (in nauwe samenwerking met een mbo-instelling en volledig op locatie van het bedrijf).'

In de Kamerbrief wordt een tekst opgenomen over de toekomstverkenning waarin bedrijfsscholen ook genoemd worden:

'IBO mbo en Toekomstverkenning

De Werkagenda mbo loopt tot 2027. Tegelijkertijd is het belangrijk om ook te verkennen wat er op de lange termijn nodig is. Daarom zal het kabinet een interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) starten naar het mbo. Doel is om beleidsopties voor het mbo in beeld te brengen, onder meer voor krimp, onderwijskwaliteit een aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

Daarnaast start ik ook voor het mbo een toekomstverkenning. De verkenning wordt in nauwe samenhang met de eerder aangekondigde toekomstverkenning hoger onderwijs en wetenschap uitgevoerd zodat er een integrale visie kan ontstaan op beroepsonderwijs, hoger onderwijs en wetenschap. Daarbij wil ik samen met de minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs in de toekomstverkenningen als eerste concrete beleidsvoorstellen ontwikkelen voor LLO-gerelateerde zaken die onder andere voortvloeien uit de grotere behoefte aan maatwerktrajecten voor werkenden en werkzoekenden. Hierbij gaat in ieder geval aandacht uit naar de leer(infra)structuur en leercultuur voor de lange termijn nodig, inclusief leerrechten, leerrekeningen, ook als onderdeel van sociale zekerheid, bekostigingsvragen, veranderende rollen voor werkgevers en opleiders. Hierbij gaat expliciet aandacht uit naar bedrijfsscholen, praktijkleren en hybride docenten, alsmede voor betere benutting van publieke middelen. Ook zal aandacht uitgaan naar verwerving en erkenning van praktijkkennis en skills.

De beleidsopties uit het IBO kunnen input zijn voor de toekomstverkenning. Ik informeer u in de zomer 2023 over de uitkomsten van de toekomstverkenning en het IBO.'

Besluitvorming
→ dit.

TER INFORMATIE
Aan: MPVO

Dank. goede slag gemaakt.
Onderstaande punten écht nog open:

- Groen Weg 3 doelstellingen Toewegen
- Operationalisering Toewegen

nota

- Verwerking van uw inbreng op concept Werkagenda MBO
Post it's verwerken
- Bedrijfs scholen Toewegen. Ook c.f.
vraag hier niet voor nito (was LLO gesprek)

Middelbaar Beroeps
Onderwijs

Van
5.1.2.e

Datum
21 september 2022

Referentie
34051865

Bijlagen

Intern OCW afgestemd
MBO

Aanleiding

Momenteel wordt er door een brede coalitie van partijen rond het mbo gewerkt aan de Werkagenda MBO. Deze werkagenda is een gezamenlijke inspanning om de kaders zoals beschreven in de Kamerbrief over kaders Werkagenda mbo van 15 juli 2022. Op dit moment wordt het concept van de Werkagenda nog aan alle partijen voorgelegd voor de puntjes op de i.

U hebt op 19 september een reactie gegeven op het concept van de Werkagenda MBO versie 12 september. Met voorliggende nota wordt u geïnformeerd hoe uw opmerkingen worden verwerkt in de volgende versie van het concept Werkagenda MBO. Deze versie wordt besproken met alle partijen. Daarna volgt de CWIZO versie. De CWIZO-versie ontvangt u vooraf voor uw akkoord. Op 28 september 2022 levert OCW het concept van de Werkagenda MBO en de begeleidende kamerbrief aan bij CWIZO.

Toelichting

U hebt aangegeven dat u het concept van de Werkagenda van 12 september nog te veel een focus heeft op jongeren initieel onderwijs. Het gaat niet alleen om woordjes, maar ook om het (ontbreken van) doelstellingen. U heeft aangegeven dat u meer doelstellingen wilde voor LLO, ook in de andere thema's. U wilt een meer integrale benadering, zodat het onderwijs aan alle leeftijden en achtergronden meer wordt geïntegreerd in de gehele Werkagenda. Ook heeft u aangegeven dat u de aandacht voor mensen met bijstandsuitkering en WW mist.

In deze nota wordt als eerste beschreven hoe uw opmerkingen zullen worden verwerkt (aanvullingen zijn steeds in blauw weergegeven). Vervolgens wordt een reactie gegeven op uw andere opmerkingen.

Algemeen

De teksten van de Werkagenda MBO worden waar relevant redactioneel aangepast, zodat er geen onjuist beeld ontstaat dat in de Werkagenda gemaakte afspraken (en bijbehorende middelen) alleen bedoeld zouden zijn voor mbo-studenten die rechtstreeks vanaf het voortgezet onderwijs in het mbo zijn ingestroomd.

Aanpassingen inleiding Werkagenda

De volgende alinea's worden aangevuld met enkele zinnen:

- Aanvulling alinea met enkele zinnen over leeftijden mbo (zie blauwe zinnen)
'Het mbo kent een diversiteit aan studenten, met eigen behoeften. Ruim 513.000 studenten volgen momenteel een bekostigde mbo-opleiding en zo'n 45.000 studenten volgen een opleiding in het niet-bekostigde, particuliere mbo. Het grootste deel bestaat uit initiële studenten die we opleiden voor een beroep of voor een vervolgopleiding en tot een goed burger. Daarnaast zijn er werkenden en werkzoekenden die zich willen bij-, op- of omscholen om hun arbeidsmarktpositie te verbeteren. Zo'n 11% (ruim 46.000 studenten) van de mbo-studenten is ouder dan 25 jaar. 1 op de 3 studenten stroomt in van buiten het onderwijs (na minimaal 1 jaar afwezig te zijn). Meer dan 1 op de 4 mbo-studenten heeft eerder al een mbo-diploma behaald. Onder de groep 25plussers heeft ruim de helft al eerder een mbo-diploma gehaald en keert dus terug op het mbo.'
- Aanvulling alinea
Zo leveren we een bijdrage aan de uitdagingen waar onze samenleving op dit moment voor staat. Dat kunnen we niet anders dan met elkaar. Elk van ons heeft hier een rol in. Werkgevers zijn nodig voor de aansluiting op de arbeidsmarkt en het bieden van goede stages en leerbanen voor alle mbo-studenten. Gemeenten zijn belangrijk bij de ondersteuning van studenten en net-afgestudeerden op andere gebieden dan het onderwijs. Vanzelfsprekend zijn de mbo-scholen en de opleiders in het mbo cruciaal bij het bieden van uitdagend beroepsonderwijs. Studenten weten als geen ander wat daarvoor nodig is. Ook is van belang dat mbo-instellingen, in overleg met de regionale partijen, een bijdrage leveren aan de bij- en omscholing van werkenden en werkzoekenden. Het is dan ook van belang dat scholen in hun regio, in afstemming met interne en externe stakeholders, afspraken maken over de interventies en het handelingsrepertoire ten behoeve van het realiseren van de ambities uit de werkagenda, passend bij de praktijk in hun eigen regio.

Wat is de verhouding tussen initieel en niet-initieel?
Toevoegen

Een bijdrage leveren betekent nog wat beperkt suggesties: spelen een fundamentele rol bij een nvt zwak

Aanpassingen thema 1 Kansengelijkheid

Aan thema 1 Kansengelijkheid wordt een extra uitgangspunt, doelstelling en actiepunt toegevoegd met de volgende strekking

Extra uitgangspunt:

- laaggeletterdheid is een obstakel is op weg naar kansengelijkheid, het verhoogt de drempel om volwaardig deel te nemen aan onderwijs, juist ook voor mensen die eerder in hun leven dit obstakel zijn tegen gekomen

Doelstelling 5

Het mbo draagt bij aan het verminderen van laaggeletterdheid, door te investeren in scholingsprogramma's voor laaggeletterden.

Je voeg om 2-3 doelstellingen, van "terug naar school, inburgering, etc."
eens.

② - Inburgering toevoegen

③ - Publiek en bluster van publieke investeringen in opleidingen door gebouwen beschikbaar te stellen

Mooie

graag naar doelstellingen toevoegen

① - Terggeleiding naar school, met cursus, maar ook met mbo beroepen of valis de de slakts / BVC

Wat?	Wie?	Tijdpad
Gemeenten en mbo-scholen nemen deel aan het Nationaal Groeifonds project LLO-collectief, gericht op scholingsprogramma's voor laaggeletterden, waarin verbetering van taal-, reken- en digitale vaardigheden en beroepsvaardigheden met elkaar worden gecombineerd. Zo kan de doelgroep makkelijker doorstromen doorstromen naar het beroepsonderwijs en een betere positie krijgen op de arbeidsmarkt.	Gemeenten, mbo-scholen en werkgevers. Deelname wordt gestimuleerd door VNG, MBO Raad, NRTO, VNO-NCW, MKB Nederland,	2022 - 2027
Rijksoverheid en gemeenten werken toe naar bestuurlijke afspraken voor nauwere samenwerking op het thema laaggeletterdheid.	Rijksoverheid en gemeenten	

We volgen:

- De deelname aan deze scholingsprogramma's, via de monitoringrapportages NGF project LLO-collectief.

En sturen waar nodig gezamenlijk bij.

Aanpassingen thema 2 Aansluiting onderwijs arbeidsmarkt

De doelstelling 'Kansrijk kiezen aansluiting onderwijs arbeidsmarkt' wordt als volgt aangevuld (in blauw):

Meer studenten maken een weloverwogen keuze voor een opleiding richting een kansrijk beroep, passend bij hun interesses, talenten en capaciteiten. De opleiding biedt hen perspectief op een duurzame plek op de arbeidsmarkt en op bestaanszekerheid. [Voor werkenden en werkzoekenden, werkgevers en professionals van UWV en gemeenten is transparant welke bij- en omscholingsmogelijkheden via het mbo worden geboden door publieke en private mbo-opleiders.](#)

OCW maakt het publieke en private opleidingsaanbod voor werkenden en werkzoekenden in Nederland transparant en toegankelijk op het platform Leeroverzicht. Het platform biedt ook een overzicht van financiële regelingen waarmee opleidingen (mogelijk) geheel of gedeeltelijk betaald kunnen worden. Ten slotte bevat het platform een laagdrempelige doorverwijzing naar publieke en private loopbaanadviseurs. Zowel werkenden, werkzoekenden	OCW, mbo instellingen, gemeenten , UWV	
---	--	--

Hoe is hier relevantie operationeel toevoegen.

<p>als professionals van UWV en gemeenten die werkenden en werkzoekenden ondersteunen bij het vinden van (ander) werk, kunnen van het platform gebruik maken.</p> <p>MBO instellingen leveren hun opleidingsaanbod aan RIO en EDU-DEX, waarna deze op het platform Leeroverzicht wordt getoond.</p>		
---	--	--

De doelstelling over afspraken m.b.t bij- en omscholing van werkenden en werkzoekenden wordt aangevuld met een uitwerking gericht op mensen met bijstandsuitkering en WW:

- De mbo sector draagt bij aan (op maat, via bbl en modulair) bij- en omscholen van werkenden en werkzoekenden. Met specifieke aandacht voor de bij- en omscholing in het kader van de transitieopgaven van Nederland (de klimaat- en energietransitie, verduurzaming, woningbouw, onderhoud en aanleggen van de infrastructuur, digitalisering, kinderopvang en de zorg). **En met specifieke aandacht voor mogelijkheden voor scholing via praktijkleren in het mbo voor mensen, die om verschillende redenen aan de kant staan en niet, of niet duurzaam, aan het werk zijn**

> Hoe? operationeel toevoegen.

<p>Voor een bijdrage aan scholing van mensen, die om verschillende redenen aan de kant staan en niet, of niet duurzaam, aan het werk zijn, draagt het mbo bij aan de arbeidsmarktinfrastructuur waarbij de overgang van werk-naar-werk en van uitkering-naar-werk wordt gestimuleerd. Onderdeel hiervan zijn instrumenten voor om- en bijscholing die de overstap naar tekortberoepen ondersteunen via praktijkleren in het mbo, gericht op het halen van een mbo-diploma, mbo-certificaat of praktijkverklaring.</p> <p>mbo-scholen worden daartoe gepositioneerd, onder meer via deelname de RMT en investeren zo nodig mankracht om begeleiding naar mbo-scholing mogelijk te maken.</p> <p>SBB brengt leermogelijkheden in beeld bij erkende leerbedrijven en ondersteunt leerbedrijven en praktijkopleiders bij om- en bijscholing via praktijkleren in het mbo, gericht op het halen van een mbo-diploma, mbo-certificaat of praktijkverklaring. SBB is voor scholen, leerbedrijven, gemeente, UWV en overige regionale of sectorale partners een aanspreekpunt bij vragen over of ondersteuning bij praktijkleren in het mbo voor werkenden en werkzoekenden. Deze aanspreekpunten hebben kennis van alle mogelijkheden in het mbo onderwijs (publiek en privaat PM)</p>	<p>SZW, OCW, SBB, MBO Raad, NRTO, sociale partners, mbo-instellingen</p>	
---	--	--

Reactie op uw andere opmerkingen (niet opgenomen in de Werkagenda)

Doelstelling voor inburgering:

- Gezien de scope van de Werkagenda en de betrokken partijen is voorstel geen doelstelling voor inburgering op te nemen. De middelen die verbonden zijn aan de Werkagenda MBO, zijn niet in te zetten voor inburgering.

Leggen verbinding met en opdracht naar VO (en PO): *gezien discussie over wel graag opnemen, niet alles hoeft aangeeld te laten*

- Voorstel is om in doelstelling 4 van Thema 1 (zie hieronder) een verbinding te leggen met de opdrachten uit het coalitie-akkoord voor vo. *We versterken de beroepsroute, door het faciliteren van vmbo, mbo en hbo-instellingen om zorg te dragen voor een naadloze aansluiting wanneer studenten verwant doorstromen. Daarnaast stimuleren we in- en doorstroom in de beroepskolom, zodat iedereen de kans krijgt hun leerpotentieel optimaal te benutten. Het volgen van beroepsonderwijs is een positieve keuze. Er ontstaat maatschappelijke herwaardering voor het beroepsonderwijs*

We werken (in overleg met vo) uit hoe de zin(nen) hierover kan worden geformuleerd. Deze tekstvoorstel vindt u terug in de CWIZO-versie van de Werkagenda.

Actie toevoegen gericht op uitbreiding en facilitering bedrijfsscholen (zodat er leerinfrastructuur in bedrijven ontstaat).

- De in de Werkagenda beschreven acties voor versterking BBL (waaronder BBL voor zij-instromers) komen mede ten gunste van bedrijfsscholen die mbo-opleidingen (willen) aanbieden (in nauwe samenwerking met een mbo-instelling en volledig op locatie van het bedrijf).

Voorstel is om in de Werkagenda het begrip bedrijfsschool niet te introduceren, omdat verschillende partijen hier verschillende dingen onder kunnen verstaan, wat verwarring kan geven. *wel doen -*

Vervolg

De volgende versie van de concept Werkagenda MBO, waarin uw opmerkingen zijn verwerkt, wordt volgende week besproken met alle partners die betrokken zijn bij de Werkagenda. De MBO Raad heeft al laten weten dat zij bij de doelstellingen die met LLO te maken hebben, obstakels zien vanwege de regelgeving voor contractonderwijs ('notitie Helderheid'). *→ hebben jullie een alternatief, als ik die niet heb, dan ~~aan~~ die gewoon Bedrijfsschool toevoegen (omij de moeite besparen om het 2 keer te zeggen)*

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW

**Middelbaar Beroeps
Onderwijs**

Van
5.1.2.e

Datum
09 september 2022

Referentie
33949160

Bijlagen
1: Raamwerk begeleidende
Kamerbrief
2. Werkversie - Werkagenda
mbo

nota

Concept Werkagenda mbo

Aanleiding

In de Kamerbrief over de kaders voor de Werkagenda mbo heeft u aangekondigd na Prinsjesdag de Werkagenda te presenteren. In de Werkagenda worden de ambities voor het mbo zoals beschreven in het coalitieakkoord verder uitgewerkt en vertaald naar concrete acties.

De uitwerking gebeurt samen met de JOB, de beroepsvereniging MBO (docenten), SBB, VNO/NCW, VNG en de MBO Raad. Voordeel hiervan is dat er concrete ideeën vanuit verschillende invalshoeken bij elkaar komen. De inbreng van de studenten en docenten kan zo bijvoorbeeld zorgen voor aanscherping van de maatregelen die de MBO Raad voorstelt. En de zaken die scholen nodig hebben van gemeenten om te zorgen dat kwetsbare studenten niet uitvallen, zijn straks onderdeel van het brede bestuursakkoord dat u met alle betrokken partijen kunt sluiten. Bijkomend voordeel is dat er tijdens de totstandkoming van de Werkagenda breed draagvlak ontstaat voor uw plannen en er al samenwerking rond de uitvoering van de plannen tot stand komt.

Plan is om de werkagenda 20 oktober te ondertekenen met alle partijen en tezamen met een kamerbrief aan Kamer toe te zenden.

In deze nota leggen wij u een conceptversie van de Werkagenda en het geraamte voor de begeleidende Kamerbrief aan u voor.

Deze versie van de Werkagenda is nog nadrukkelijk "werk in uitvoering". We gaan in deze fase graag met u in gesprek en werken vervolgens aan de aanscherping. Deze versie is nog niet afgestemd met de betrokken partijen. Zij hebben wel een eerder concept gezien, waarop we de komende week hun commentaar verwachten.

Ook MPVO ontvangt de concept Werkagenda. We vragen hem akkoord op de insteek voor de LLO onderdelen.

Geadviseerd besluit

- Kunt u zich op grote lijnen vinden in deze versie van de Werkagenda?
  - Hoe kijkt u naar de formulering van de doelstellingen? We spraken u op 30 augustus in de beleidsstaf over de kwantitatieve streefwaarden. In deze versie hebben we gepoogd uw opmerkingen te verwerken.
- Kennisnemen van de punten waarover naar verwachting nog discussie over plaats moet vinden.

- Bent u akkoord met de inhoudelijke insteek voor de onderhandelingen?
- Bent u akkoord met de voorgestelde persoonlijke accenten in de opzet voor de Kamerbrief?
- Bent u akkoord met het voorstel voor het proces?

Toelichting

Proces

- U ontvangt hierbij een tussenversie.
- Komende week spreken we u op maandag 12/9 en woensdag 14/9 in twee sessies over de Werkagenda.
- Daarnaast staan voor 15 september bestuurlijke overleggen met VNO-NCW en MKB Nederland en een met de MBO Raad in de agenda.
- Op basis van de sessies en de bestuurlijke overleggen scherpen we de Werkagenda aan.
- Op 20 september ontvangt u een nieuwe versie van de concept-Werkagenda en de begeleidende concept-Kamerbrief. Hierin is ook het commentaar van de andere partijen zo veel mogelijk verwerkt. Deze versie wordt u voorgelegd ter accordering voor de CWIZO (aanleverdatum: 26 september).
- Na de behandeling in de CWIZO zijn inhoudelijke aanpassingen alleen op bestuurlijk niveau mogelijk.
- We streven naar de MR van 14 oktober, met op 20 oktober de feestelijke ondertekening met alle betrokken partijen.
- Uitgangspunten voor 20 oktober:
  - Vanwege uw agenda vindt de ondertekening waarschijnlijk plaats in de buurt van Nijmegen, op een mbo instelling.
  - Studenten en docenten staan centraal.

15 september	BO met VNO-NCW en MKB Nederland (samen met MPVO)
15 september	Bestuurlijk overleg MBO Raad
20 september	Prinsjesdag
20 september	CWIZO versie Werkagenda en brief naar MOCW en MPVO (in tas)
26 september	Werkagenda en begeleidende Kamerbrief aanleveren bij CWIZO
3 oktober	Werkagenda in CWIZO
4/5 oktober	MR versie Werkagenda en brief naar MOCW en MPVO (in tas)
7 oktober	Deadline aanleveren Werkagenda en Kamerbrief bij secretariaat MR
14 oktober	Werkagenda in de Ministerraad
20 oktober	Feestelijke ondertekening Werkagenda met alle betrokken partijen en verzending Kamerbrief.

Begeleidende Kamerbrief

- Voorstel is om de begeleidende Kamerbrief bij de Werkagenda stevig uw boodschap rond mbo neer te zetten, maar de brief ook compact te houden, waarbij een aantal acties uitgelicht worden. Zo vormt deze brief een aanvulling op de brief over de kaders voor de Werkagenda.
- Uit deze uitgelichte punten moet uw koers voor het mbo blijken.
- Bent u akkoord met onderstaand voorstel voor uw accenten?
  - De emancipatie van het mbo/de mbo'ers. Excelleren in vakmanschap is hier onderdeel van.
  - Kansrijk kiezen: experiment met oriëntatieprogramma's, investering in loopbaan oriëntatie en begeleiding voor studenten.
  - Aandacht voor de positie van docenten: Comenius-beurs, onderwijspremie, investeren in kwaliteit docenten basisvaardigheden.
  - Versterking van de begeleiding in het onderwijs en in de stap van school naar werk of vervolgopleiding, met name voor niveau 2 studenten.
  - Aankondigen van het Stagepact en de maatregelen op stagediscriminatie.
- Zie de eerste bijlage voor het voorgestelde raamwerk.
- NB: Financieel: in de kamerbrief willen we inzichtelijk maken dat er structureel €50 mln voor doorstroom beroepskolom beschikbaar is. Daartoe moet nog via een Nota van wijziging op de ontwerpbegroting 2023 de resterend benodigde middelen (€17 mln structureel) aan artikel 4 worden toegevoegd vanuit de Aanvullende Post en vanuit interne ombuigingen. Hierover heeft u 30 juni afspraken gemaakt met MPVO.

Opbouw Werkagenda

- De Werkagenda is opgebouwd langs de drie prioriteiten die u heeft geschetst in de brief over de kaders: kansengelijkheid, aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en kwaliteit, onderzoek en innovatie.
- Vervolgens worden er per prioriteit doelstellingen benoemd. In deze doelstellingen wordt het concreet gemaakt *wat* de partijen gezamenlijk willen bereiken. Bijvoorbeeld als onderdeel van kansengelijkheid: 'We verbeteren studentenwelzijn en versterken de sociale veiligheid op scholen en leerbedrijven.'
- Om zicht te houden op de ontwikkelingen in de komende jaren en om te leren en bij te sturen, geven we per doelstelling aan welke indicatoren we in de gaten houden.
- Vervolgens nemen we in tabelvorm op *hoe* de gezamenlijke partijen bijdragen aan het bereiken van de doelstelling. Bij deze actielijst wordt gespecificeerd welke partijen aan zet zijn. We werken aan het toevoegen van het wanneer. Daarnaast willen we specifiek maken welke investeringen door het kabinet worden gedaan en welke resultaat daarvan verwacht wordt.

- We bespreken graag met u hoe u de formulering van doelstellingen en indicatoren ziet.

Vermoedelijke discussiepunten Werkagenda

- Algemeen: Vanuit het kabinet wordt fors geïnvesteerd in het mbo en is vooruitgang op de prioriteiten (kansengelijkheid, aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, kwaliteit, innovatie en onderzoek) noodzakelijk. Het ambitie niveau van de doelstellingen en de bijbehorende acties moet daarom omhoog.
- In de tekst van de concept Werkagenda zijn de nog openstaande passages geel gemarkeerd. De specifieke punten worden hieronder toegelicht. LLO wordt voorgelegd aan MPVO.

- **Excellentie**

- U heeft aangegeven excellentie en vakmeesterschap een impuls te willen geven. Dit past ook binnen de emancipatie van het mbo. Op welke wijze worden de ambities op excellentie trajecten opgenomen in de Werkagenda?
- Voorstel: Het opnemen van excellentietrajecten als verplicht thema voor mbo instellingen binnen de kwaliteitsafspraken.
- Excellentieprogramma's zijn gericht op het verwerven van excellent vakmanschap, aanwijsbare verbreding en verdieping van de hiervoor benodigde kennis, inzichten en vaardigheden. Dit is in lijn met hoe excellentie in eerdere kwaliteitsafspraken gedefinieerd was. Het is daarbij bovendien van belang dat studenten die een excellentieprogramma hebben doorlopen hier een bewijsstuk van krijgen vanuit de mbo-instelling, waardoor de inspanning en prestatie van de student zichtbaar wordt voor het afnemend werkveld en het vervolgonderwijs.
- De MBO Raad vindt excellentieonderwijs ook een belangrijk thema, maar wil zoveel mogelijk vrijheid/ruimte voor instellingen over of en in welke mate zij excellentie aan hun studenten aanbieden. Bovendien geeft de MBO Raad aan dat er op excellentie al veel gebeurt, maar dat het zichtbaarder gemaakt moet worden. Zij voelen weinig voor een geormerkt bedrag binnen de kwaliteitsafspraken.
- De MBO Raad wordt gevraagd om toelichting wat zij al doen op het gebied van excellentie en hoe de zichtbaarheid hiervan vergroot kan worden.
- Over de precieze invulling en definities is daarom een gesprek nodig met de MBO Raad en met de Stichting MBOe, waarin een aantal leden van de MBO Raad actief bezig is met excellentie.

- **Bevoegdheden van docenten op basisvaardigheden**

- Openstaande vraag: Hoe wordt de ambitie in het Coalitieakkoord om de kwaliteit te versterken, doordat 'vakken basisvaardigheden en burgerschap (worden) gegeven door bevoegde docenten' vertaald in de Werkagenda?
- Dit thema is met u besproken in de beleidsstaf van 17 mei.
- Voorstel: Doel is dat de beheersing van basisvaardigheden door mbo-studenten verbetert. Professionele docenten zijn daarbij cruciaal.
- De eerste stap is een onderzoek dat nu wordt uitgezet, om de achtergrond van de huidige ingezette docenten in beeld te brengen en het onderliggende personeelsbeleid. (Als nul-meting). Dit onderzoek wordt met snelheid uitgevoerd en is naar verwachting eind 2022 afgerond. De MBO Raad is bij het onderzoek betrokken.
- Het is aan u om na het afronden van het onderzoek de verschillende beleidsopties af te wegen.
- Het opstellen van een bekwaamheidsprofiel (zoals nu bij burgerschap gebeurt) is daarbij de minimale variant.
- De maximale variant is het invoeren van bevoegdheden, waarbij een wetwijziging plaats gaat vinden.
- De MBO Raad is geen voorstander van het invoeren van bevoegdheden. Hun vrees zit bij het te snel eisen stellen die scholen niet waar kunnen maken. Partijen als JOB, BVMBO en de Inspectie zien wel heil in bevoegdheden doorvoeren.
- **Erkennen en waarderen van docenten (salarismix)**
  - U hebt een pakket maatregelen genomen om te investeren in het erkennen en waarderen van docenten (waaronder de een onderwijspremie, een beurzensysteem, professionalisering van onderwijsteams rondom basisvaardigheden).
  - De MBO Raad is blij met deze investeringen, maar lobbyt ook voor uitbreiding van de regeling salarismix.
  - De huidige regeling salarismix richt zich op grootstedelijke mbo's, zij kunnen hiermee hun docenten hoger inschalen. Uit evaluaties van de regeling salarismix blijkt dat de achterliggende doelstellingen vaak niet gehaald worden.
  - De MBO Raad pleit, samen met de vakbonden, voor uitbreiding van de salarismix naar de rest van Nederland. Volgens hun eigen berekeningen zou hier €90 miljoen voor nodig zijn.
  - Voorstel: Dit kabinet trekt geen extra geld voor de uitbreiding van de salarismix. De CAO-partners zijn zelf verantwoordelijk zijn voor goede afspraken over aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden. Het is belangrijk dat mbo-docenten een aantrekkelijk carrièreperspectief hebben, maar er is te weinig onderbouwing voor het instrument 'uitbreiding regeling salarismix' om er zoveel extra geld in te

investeren, zeker gezien de uitkomsten van de evaluaties van de regeling.

- Desalniettemin zou het goed zijn om in het brede pallet aan maatregelen binnen de Werkagenda ook ruimte vrij te maken voor de doorgroei mogelijkheden van mbo-docenten voor de klas. Dit zou uw ambitie rond erkennen en waarderen van mbo-docenten kracht bij zetten.
- Het is mogelijk om binnen bestaande middelen te zoeken naar ruimte om de salarismix uit te breiden. De belangrijkste optie is daarbij de regeling kwaliteitsafspraken.
- Met de MBO Raad zijn we hierover in gesprek. De leden van de MBO Raad zijn hier verdeeld over.
- Indien u kiest voor de optie van de kwaliteitsafspraken, kunt u daar aan gekoppeld afspraken maken dat de doelstellingen voor de besteding van dit geld scherper moeten worden geformuleerd en de verantwoording over het behalen van deze doelstelling ook beter moet. Dit kan ambtelijk verder uitgewerkt worden.

- **Kansrijk kiezen**

- Vanuit de coalitieakkoord-enveloppen investeert u €33 mln. in het verbeteren van Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB) in het mbo. Daarnaast wordt €14 mln. uitgetrokken voor oriëntatieprogramma's in het mbo.
- Deze investeringen stellen het mbo in staat om studiekeuzebegeleiding voorafgaand aan en tijdens de studie te verbeteren, uitval en switch door verkeerde studiekeuze kan daardoor worden verlaagd.
- Voorstel: Deze investeringen moeten bijdragen aan hogere instroom en diplomering van kans-opleidingen voor de grote maatschappelijke opgaven rond klimaat, energie en zorg. Keuzevrijheid van de student is en blijft een belangrijk uitgangspunt. Maar bij inzet van de extra middelen voor LOB en oriëntatieprogramma's is het wenselijk / noodzakelijk om speciale aandacht te geven aan opleidingen en kansen in de zorg en de techniek. Samenwerking met bedrijfsleven uit deze sectoren in daarbij cruciaal en moet prioriteit krijgen.
- In de Werkagenda willen we daarom duidelijke ambities en acties opnemen hoe de mbo sector daar werk van gaat maken. Uiteraard met als uitgangspunt dat er een balans gevonden moet worden tussen talenten en interesses van de student en de kansen op de arbeidsmarkt en maatschappelijk belang.
- In de Werkagenda kun opgenomen worden om op dit punt ook één of meerdere indicatoren te volgen. Bijvoorbeeld 'percentage jongeren dat kiest voor een opleiding met een kansrijk

arbeidsmarktperspectief' of 'percentage meisjes en studenten met een migratieachtergrond in technische opleidingen'.

- **Stagepact**
  - Het onderwerp stages verdient bijzondere aandacht, omdat de verwevenheid tussen onderwijs en bedrijfsleven het hart van het mbo vormt.
  - In de Werkagenda wordt alleen een doelstelling over stages opgenomen.
  - De acties/maatregelen worden uitgewerkt in het *stagepact* in november.
  - Gevoeligheden zitten onder andere in het bieden van een stagevergoeding (bovenop een onkostenvergoeding), de beschikbaarheid van een stageplaats of leerbaan voor alle studenten en een inspanningsverplichting of resultaatverplichting bij stagediscriminatie.
  - In de voorbereiding voor het BO met VNO-NCW en MKB Nederland worden deze punten verder toegelicht.

Van Werkagenda naar uitvoering:

- Door de totstandkoming van de Werkagenda, waarbij de verschillende partijen nauw betrokken zijn en mee ondertekenen, creëren we draagvlak voor de vertaling naar uitvoering.
- De landelijke Werkagenda geeft richting aan de inspanningen die nodig de komende jaren nodig zijn. Daarna zijn de mbo-scholen aan zet om samen met de regionale en sectorale partners de ambities uit de landelijke werkagenda door te vertalen naar het eigen werkveld. Via de kwaliteitsafspraken vraagt u de mbo instellingen om samen met hun partners een integrale agenda op te stellen, waarin u aangeeft op welke manier de scholen en hun partners inspelen op de ambities uit de landelijke Werkagenda mbo.
- Daarnaast blijft gedurende de looptijd een vaste groep met (hoog ambtelijke) vertegenwoordiging van alle landelijke partijen actief om de voortgang te bewaken.

*Fijn te lezen! We spreken vandaag, fijn als jullie da
at zoveel mogelijk antwoord hebben op mijn punten:*

TER BESLUITVORMING
Aan: MPVO

Middelbaar Beroeps
Onderwijs

Van
5.1.2.e

Datum
08 september 2022

Referentie
33975689

Bijlagen
1: Werkversie - Werkagenda
mbo

nota

Aanleiding

In de Kamerbrief over de kaders voor de Werkagenda mbo heeft MOCW aangekondigd na Prinsjesdag de Werkagenda te presenteren. In de Werkagenda worden de ambities voor het mbo zoals beschreven in het coalitieakkoord verder uitgewerkt en vertaald naar concrete acties.

Ik zou jullie willen uitdagen in de opgenomen doelstellingen het onderwijs aan alle leerlingen en achtergrond meer te integreren. En ook in de middelen, die lyken nu voor og (misschien wel 100%) naar initieel/jongeren te gaan. Dat mag anders. Het is te gericht op jongeren, terwijl KVC veel

Breder taak heeft, juist de middelen te eenzijdig focussen heeft geleid tot niet goed uit de verf komen van die taak. Is niet kwestie van fronsdies, maar doelstellingen. Heeft echt hier.

In deze nota leggen wij een conceptversie van de Werkagenda aan u voor, omdat een aantal acties op het terrein van LLO zijn opgenomen. Deze versie van de Werkagenda heeft nadrukkelijk de status van concept. Het is een OCW tussenversie, die nog niet volledig afgestemd met de betrokken partijen. Er zijn een aantal openstaande punten die uit onderhandeld moeten worden.

Tijdens de brainstorm van aanstaande donderdag met 5.1.2.e bespreken we deze nota en de concept Werkagenda graag met u.

Daarnaast ontvangt u separaat een voorbereiding voor het BO met VNO-NCW, MKB Nederland en MOCW van aanstaande donderdag. Mocht u behoefte hebben aan een vooroverleg, dan kunnen wij, wanneer uw agenda het toelaat, op woensdag (14 sept) of donderdagochtend (9 uur) met u in gesprek.

NB: MOCW wordt gevraagd om zijn akkoord voor de insteek van het geheel.

Geadviseerd besluit

- Kunt u zich op grote lijnen vinden op de **delen over LLO** in deze versie van de Werkagenda en bent u akkoord met de inhoudelijke insteek voor de verdere onderhandelingen?
- Bent u akkoord met ondertekening van de begeleidende Kamerbrief en de Werkagenda door MOCW?
Dit omdat een groot deel van de acties in de Werkagenda het initieel mbo-onderwijs betreft en LLO eigenstandige trajecten kent (LLO Kamerbrief, Nationaal Groeifonds voorstellen en de toekomstverkenning).

Toelichting

Duiding van de concept Werkagenda

- Totstandkoming: deze concept Werkagenda vormt de uitwerking van de lijnen die MOCW heeft uitgezet in de brief over de kaders. De prioriteiten kansengelijkheid, aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt en kwaliteit, innovatie en onderzoek heeft MOCW in de brief over de kaders aangekondigd. De afgelopen periode is in ambtelijke werkgroepen met

studenten, docenten, MBO Raad, werkgevers en vakbonden de invulling van de Werkagenda geconcretiseerd.

- Status: de versie van de Werkagenda in de bijlage heeft nadrukkelijk de status van concept. Het is een werkversie van OCW.

Discussiepunten Werkagenda

- Algemeen: Vanuit het kabinet wordt fors geïnvesteerd in het mbo en is vooruitgang op de prioriteiten (kansengelijkheid, aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, kwaliteit, innovatie en onderzoek) noodzakelijk. Het ambitie niveau van de doelstellingen en de bijbehorende acties moet daarom wat omhoog.
- In de tekst van de concept Werkagenda zijn de stukken over LLO geel gemarkeerd.
- **Wens tot publieke taak en bekostiging van LLO-aanbod**
  - Standpunt veld: MBO Raad geeft aan dat om een waardevolle rol te kunnen spelen bij op-, om- en bijscholing facilitering voor LLO nodig is, door een wettelijke publieke opdracht aan bekostigde mbo-instellingen en bekostiging van alle scholingsactiviteiten voor LLO-doelgroepen. Bij bekostiging van scholingsactiviteiten voor LLO-doelgroepen, hoeven mbo-instellingen het aanbod van modules van mbo-opleidingen niet meer als contractonderwijs uit te voeren.
  - De MBO Raad ziet knelpunten bij de uitvoering van de beleidsregel 'Investeren met publieke middelen in private activiteiten' (opvolger 'notitie Helderheid') en geeft aan dat dit als effect heeft dat publieke instellingen terughoudend zijn in uitvoering van contractactiviteiten.
  - Voorstel: In de Werkagenda zelf worden geen uitspraken gedaan over dit onderwerp. In de begeleidende brief bij de Werkagenda zal worden aangekondigd dat er een toekomstverkenning wordt gedaan. Deze aankondiging is ook al gedaan in de brief Kaders Werkagenda mbo die voor de zomer is verstuurd.
  - In de toekomstverkenning mbo en hoger onderwijs wordt gekeken naar grotere stelselvragen. De toekomstverkenning bevat een specifiek LLO-deel, waar u het voortouw voor neemt. Hier komen ook vraagstukken rondom publieke taken en bekostiging aan de orde.
  - De uitkomsten van het specifieke LLO-deel, die in februari 2023 worden verwacht, worden meegenomen in de bredere toekomstverkenning van mbo en hoger onderwijs als geheel, die voor de zomer van 2023 wordt afgerond.
  - Het kabinet heeft de inzet van alle partijen nodig heeft om de maatschappelijke opgaves rondom leven lang ontwikkelen,

Datum
8 september 2022

- kraptesectoren en klimaat- en energietransities het hoofd te bieden.
- o Een forse toename van passende bij- en omscholing voor werkenden en werkzoekenden is nodig. Dit vraagt om zowel een grotere inspanning van publieke instellingen als van private opleiders. Het kabinet is vooral op zoek naar hoe publiek en privaat elkaar kan versterken rondom LLO, ieder vanuit hun eigen kwaliteiten. Dit is wat Nederland nu nodig heeft om de ambities voor de maatschappelijke opgaven te realiseren.
  - o Het kabinet is vooral op zoek naar hoe publiek en privaat elkaar kan versterken rondom LLO, ieder vanuit hun eigen kwaliteiten. Dit is wat Nederland nu nodig heeft om de ambities voor de maatschappelijke opgaven te realiseren.

Van Werkagenda naar uitvoering:

- Door de totstandkoming van de Werkagenda, waarbij de verschillende partijen nauw betrokken zijn en mee ondertekenen, creëren we draagvlak voor de vertaling naar uitvoering.
- De landelijke Werkagenda geeft richting aan de inspanningen die nodig de komende jaren nodig zijn. Daarna zijn de mbo-scholen aan zet om samen met de regionale en sectorale partners de ambities uit de landelijke werkagenda door te vertalen naar het eigen werkveld. Via de kwaliteitsafspraken vraagt MOCW de mbo instellingen om samen met hun partners een integrale agenda op te stellen, waarin u aangeeft op welke manier de scholen en hun partners inspelen op de ambities uit de landelijke Werkagenda mbo.
- Daarnaast blijft gedurende de looptijd een vaste groep met (hoog ambtelijke) vertegenwoordiging van alle landelijke partijen actief om de voortgang te bewaken.

RO's. trich?

Proces

15 september	MPVO en MOCW: BO met VNO-NCW en MKB Nederland
15 september	MOCW: Bestuurlijk overleg MBO Raad
20 september	Prinsjesdag
20 september	CWIZO versie Werkagenda en brief naar MOCW en MPVO (in tas)
26 september	Werkagenda en begeleidende Kamerbrief aanleveren bij CWIZO
3 oktober	Werkagenda in CWIZO
4/5 oktober	MR versie Werkagenda en brief naar MOCW en MPVO (in tas)
7 oktober	Deadline aanleveren Werkagenda en Kamerbrief bij secretariaat MR
14 oktober	Werkagenda in de Ministerraad
20 oktober	MOCW: Feestelijke ondertekening Werkagenda met alle betrokken partijen en verzending Kamerbrief

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW

**Middelbaar Beroeps
Onderwijs**

Van
5.1.2.e

Datum
26 augustus 2022

Referentie

Bijlagen
1: overzicht doelstellingen en
streefwaarden Werkagenda mbo

nota

Werkagenda mbo - onderhandelingsinzet: doelstellingen
en streefwaarden

Aanleiding

In de Kamerbrief over de kaders voor de Werkagenda mbo heeft u aangekondigd na Prinsjesdag de Werkagenda te presenteren. In de Werkagenda staan de ambities voor het mbo zoals beschreven in het coalitieakkoord verder uitgewerkt.

Deze uitwerking is de afgelopen periode in ambtelijke werkgroepen gezamenlijk tot stand gekomen met studenten, docenten, mbo-instellingen, werkgevers, onderwijskoepels en vakbonden.

De komende maand onderhandelen we bilateraal met betrokken partijen over onze ambities. Dat doen we ambtelijk waar mogelijk, met een bestuurlijk overleg als escalatiemogelijkheid. Voor de onderhandeling met de MBO Raad en VNO-NCW vindt in ieder geval een bestuurlijk overleg plaats.

Met deze nota vragen wij u om een besluit te nemen over de looptijd van de Werkagenda, het verbinden van de Werkagenda aan de kwaliteitsafspraken en over streefwaarden en doelstellingen die uw ambities expliciteren met oog op de onderhandeling.

Geadviseerd besluit

Bent u akkoord met de onderstaande geadviseerde inzet op de Werkagenda mbo? Geeft u het mandaat voor de onderhandelingen over deze inzet?

Kernpunten

- 1) Gaat u akkoord met de looptijd van de werkagenda mbo van 4 jaar (t/m 2027), waarmee deze de coalitieperiode (t/m 2025) overschrijdt?
Wilt u een 'midtermreview' inbouwen in 2025, die inzicht geeft in de stand van zaken voorafgaand aan de nieuwe kabinetsformatie?
  - Wij adviseren u de looptijd van de Werkagenda gelijk te trekken met de eerder met u overeengekomen looptijd van de kwaliteitsafspraken. Zie ook kernpunt 2.
- 2) Gaat u ermee akkoord om instellingen opdracht te geven een regionale vertaling te laten maken van de landelijke afspraken uit de Werkagenda en deze afspraken op te nemen in hun kwaliteitsagenda?

Datum
26 augustus 2022

- Met de instellingen onderhoudt OCW een financiële relatie. Daardoor is sturing op de Werkagenda (via kwaliteitsafspraken) mogelijk.
- 3) Gaat u akkoord met de geformuleerde inzet van OCW op de doelen van de Werkagenda (zie het overzicht in bijlage 1)? Het overzicht bevat veel doelen. Welke doelen en streefwaarden (top 3) zijn voor u prioriteit?
- Naast de specifieke punten kent de Werkagenda een overstijgend spanningsveld. De MBO Raad staat niet overal achter het detailniveau van de uitwerking. Tegelijkertijd wordt er vanuit het kabinet fors geïnvesteerd in het mbo en is vooruitgang op de prioriteiten (kansengelijkheid, aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, kwaliteit, innovatie en onderzoek) noodzakelijk. De sector moet ook nieuwsgierig willen zijn naar haar prestaties, willen weten wat werkt en waar extra inzet nodig is. De streefwaarden en monitoring zijn dan ook niet bedoeld als instrument om af te rekenen.

Toelichting

Het proces tot en met de publicatie voor de komende maanden ziet er als volgt uit:

Week 34, 35 en 36	Bilaterale overleggen met VNO-NCW/MKB Nederland, FNV, Aob, VNG, SBB, JOB, NRTO, BVMBO, IPO, Inspectie.	5.1.2.e
30 augustus	Inzet OCW voor Werkagenda in beleidsstaf MOCW	MOCW
5 september	Conceptversie Werkagenda en begeleidende Kamerbrief naar MOCW (en ter informatie naar MPVO)	
7 september	Strategische begeleidingscommissie	
PM	BO met VNO-NCW en MKB Nederland (nog in te plannen door de secretariaten)	MOCW en MPVO
12 of 26 september	extra ALV MBO Raad over Werkagenda	
PM september (wordt nog gezocht naar datum)	Bestuurlijk overleg MBO Raad	MOCW
20 september	Prinsjesdag	
26 september	Werkagenda en begeleidende Kamerbrief aanleveren bij CWIZO	
3 oktober	Werkagenda in CWIZO	
7 oktober	Deadline aanleveren Werkagenda en Kamerbrief bij secretariaat MR	5.1.2.e / MOCW

Datum
26 augustus 2022

14 oktober	Werkagenda in de Ministerraad	MOCW
17 oktober	Feestelijke ondertekening Werkagenda met alle betrokken partijen	MOCW